

ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ
ในอำเภอลองใหญ่ จังหวัดตราด

LOCAL RESIDENTS' KNOWLEDGE ABOUT AND ATTITUDE TOWARD THE SPECIAL
ECONOMIC ZONE (SEZ) IN KLONGYAI DISTRICT, TRAT PROVINCE

ภาคนิพนธ์

ของ

เพ็ญพัทธ์ พลายนง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กันยายน 2560

ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

LOCAL RESIDENTS' KNOWLEDGE ABOUT AND ATTITUDE TOWARD THE SPECIAL
ECONOMIC ZONE (SEZ) IN KLONGYAI DISTRICT, TRAT PROVINCE

ภาคนิพนธ์
ของ
เพ็ญพัทธ์ พลายคง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กันยายน 2560

ใบรับรองภาคินิพนธ์

เรื่อง

ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

Local Residents' Knowledge about and Attitude toward the Special Economic Zone (SEZ)

in Klongyai District, Trat Province

เพ็ญพักตร์ พลายคง

คณะกรรมการสอบภาคินิพนธ์

..... ประธานสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัชชนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัชชนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวงส์ อุบลี)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.เชษฐพันธ์ อรชุน)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

วันที่ 11 เดือน กันยายน พ.ศ. 2560

เพ็ญพักตร์ พลายนง. (2560). ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ
ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด. ภาคนิพนธ์. รป.ม. (การปกครองท้องถิ่น). จันทบุรี :
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

รองศาสตราจารย์ชัชยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ ร.ด. (รัฐศาสตร์) ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูวงศ์ อุบลี ร.ด. (ยุทธศาสตร์และความมั่นคง) กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด และเพื่อเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามตัวแปรพื้นฐาน วิธีการศึกษาใช้การวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้การสำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน จากประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 15,511 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ในระดับต่ำ และมีทัศนคติเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ส่วนการเปรียบเทียบผลการทดสอบสมมุติฐาน ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามตัวแปรพื้นฐาน พบว่า ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างตามอายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ ส่วนทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างตามอาชีพและการศึกษา

คำสำคัญ : ความรู้ ทัศนคติ เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Phenphak Plaikong. (2017). **Local Residents' Knowledge about and Attitude toward the Special Economic Zone (SEZ) in Klongyai District, Trat Province.** Independent Study. M.P.A. (Local Government). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University.

Advisory Committee

Associate Professor Chaiyon Praditsil Ph.D. (Political Science)	Chairman
Assistant Professor Chuwong Ubalee D.Pol.Sc. (Strategy and Security)	Member

Abstract

The purposes of this research were: 1) to investigate the level of knowledge about and attitude toward the Special Economic Zone (SEZ) in Klongyai District, Trat Province, 2) to compare the levels knowledge and attitudes and classify them by basic demographic factors. The mixed methods approaches of quantitative and qualitative research methods were used. The sample group of 390 residents was selected from a group of 15,511 qualified voters in the district. In-depth interviews were conducted for the qualitative portion of the research.

The findings of the research were as follows: 1) there is a low level of knowledge about the SEZ among the residents, 2) the attitude of the residents toward the SEZ was at the level of somewhat agree. The comparison of level of knowledge about the SEZ, when classified by basic demographic data, showed that it was influenced by age, occupation, education and level of income. The comparison of attitudes toward the SEZ, when classified by basic demographic data, showed that it was influenced by occupation and education.

Keyword : Knowledge, Attitude, Special Economic Zone

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์และความช่วยเหลืออย่างดี จากรองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์ ที่ให้เกียรติเป็นประธานที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ และประธานสอบภาคนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวงส์ อุบลี กรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์และกรรมการสอบภาคนิพนธ์ อาจารย์ ดร.เชษฐณรงค์ อรชุน กรรมการสอบภาคนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไข และข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แนวทางซึ่งเป็นประโยชน์ในการศึกษา ขอขอบคุณผู้ให้การสนับสนุนตลอดจนเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีทุกท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความสะดวกในขั้นตอนต่าง ๆ เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรีที่ให้ข้อมูลผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกท่านในสถานีตำรวจภูธรเมืองจันทบุรี ที่อำนวยความสะดวกผู้วิจัยในการเก็บข้อมูล

ชมชนม์ ทัสสะ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมุติฐานการวิจัย.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	8
แนวคิดพื้นฐานของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย.....	10
บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องและกลยุทธ์ของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย.....	11
แนวทางการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	15
องค์ประกอบเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย.....	15
มาตรการและสิทธิประโยชน์ของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทย.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้.....	25
การจำแนกความรู้ตามลักษณะ.....	26
ความรู้ตาม โครงสร้าง.....	26
ความรู้และอำนาจ.....	27
ความรู้ภายใต้บริบทเฉพาะ.....	27
สังคมวิทยาความรู้.....	27
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ.....	28
โครงสร้างและองค์ประกอบของทัศนคติ.....	30
องค์ประกอบของทัศนคติ 3 ประการ.....	31
การก่อตัวและการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติ.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 36
	การวิจัยเชิงสำรวจ..... 36
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 36
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 38
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 39
	การวิจัยเชิงคุณภาพ..... 40
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 40
	การตรวจสอบข้อมูล..... 40
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 40
4	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 41
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 41
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 41
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 42
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 72
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 72
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 72
	สรุปผลการวิจัย..... 75
	อภิปรายผล..... 78
	ข้อเสนอแนะ..... 80
	บรรณานุกรม..... 82
	ภาคผนวก..... 85
	ภาคผนวก ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ..... 86
	ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย..... 88

สารบัญ (ต่อ)

ประวัติย่อผู้วิจัย.....	หน้า 95
-------------------------	---------

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 บทบาทการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย.....	12
2 สิทธิประโยชน์ในการประกอบกิจการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ.....	19
3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามตำบล.....	37
4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ (n = 390).....	46
5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ (n = 390).....	47
6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา (n = 390).....	47
7 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ (n = 390).....	48
8 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (n = 390).....	48
9 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ คิดเป็นร้อยละ (n = 390).....	49
10 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ของประชาชนที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด คิดเป็นร้อยละ (n = 390).....	50
11 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ด้านกระบวนการนโยบายและด้านเนื้อหา นโยบายและ โครงการ (n = 390).....	51
12 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ ด้านกระบวนการนโยบาย (n = 390).....	57
13 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ ด้านเนื้อหา นโยบายและ โครงการ (n = 390).....	58
14 แสดงการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามเพศ.....	62
15 แสดงการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามอายุ.....	63
16 แสดงการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามการศึกษา.....	63
17 แสดงการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามอาชีพ.....	64
18 แสดงการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามรายได้.....	64
19 แสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามเพศ.....	65
20 แสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามอายุ.....	66

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
21 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการแสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกต่างกันตามอายุ โดยรวม 3 ด้าน ตามอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่.....	66
22 แสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกต่างกันตามการศึกษา.....	67
23 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการแสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกต่างกันตามการศึกษาโดยรวม 6 ด้าน ตามระดับการศึกษาแตกต่างกันเป็นรายคู่.....	68
24 แสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกต่างกันตามอาชีพ.....	69
25 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการแสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกต่างกันตามอาชีพ โดยรวม 7 ด้าน ตามอาชีพแตกต่างกันเป็นรายคู่.....	70
26 แสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ แยกต่างกันตามรายได้.....	71
27 การเปรียบเทียบผลการทดสอบสมมุติฐาน ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด.....	76

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งภายในและภายนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อสนับสนุน การประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและเชื่อมโยงกับพื้นที่อื่น ๆ.....	22

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

เขตเศรษฐกิจพิเศษ หมายถึง เขตพื้นที่ที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะตามกฎหมาย เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งให้สิทธิพิเศษบางประการ ในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เช่น การอุตสาหกรรม การพาณิชย์กรรม การบริการ หรือกิจการอื่นใด ที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม การพาณิชย์กรรม หรือกิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศได้รับอยู่แล้ว ตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ การส่งเสริมการลงทุน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 การนิคมอุตสาหกรรม ตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 และเขตปลอดอากร ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2496 การที่ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2558 และประเทศไทยมีสภาพ ทางภูมิศาสตร์เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ จะมี ประโยชน์เป็นอย่างมากต่อประเทศไทย เพราะเป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและส่งเสริม ความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในตลาดประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีประโยชน์ที่จะได้รับ ดังต่อไปนี้ (สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ออนไลน์. 2559)

1. เป็นการส่งเสริมการลงทุนในประเทศ เพราะประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน
2. เป็นการส่งเสริมการส่งออก เพราะช่วยลดต้นทุนในการประกอบการต่าง ๆ เช่น ค่าแรงงานราคาถูกจากประเทศเพื่อนบ้าน
3. เป็นการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิตสินค้าจากต่างประเทศ เข้าดำเนินการในประเทศไทย
4. เป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าจากประเทศไทย และประเทศต่าง ๆ ไปสู่ภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และประเทศอื่น ๆ
5. ก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ที่มีการจัดตั้ง เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและการขนส่งของภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งภาครัฐได้มีการร่างกฎหมายเขตเศรษฐกิจชายแดน โดยวัตถุประสงค์สำคัญ จะเป็นการใช้ประโยชน์พื้นที่ตามแนวตะเข็บของชายแดน ซึ่งประเทศไทยมีชายแดนติดต่อกับ

หลายประเทศ ได้แก่ พม่า ลาว กัมพูชา ซึ่งหากรวมภาคใต้ก็จะมีมาเลเซีย โดยเหตุผลสำคัญประเทศไทยต้องการพัฒนาพื้นที่เขตลงทุนอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมให้เป็นประตูเพื่อรองรับการเชื่อมโยงโครงการ นอกจากนี้จะเป็นแหล่งรองรับการเคลื่อนย้ายฐานการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงาน และอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะวัตถุดิบประเภทไม้ ซึ่งผู้ที่ลงทุนในเขตอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจชายแดนจะได้รับสิทธิประโยชน์จากการยกเว้นภาษีนำเข้า การยกเว้นภาษีเงินได้ รวมถึงการตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน และศูนย์กระจายสินค้าด้านโลจิสติกส์ โดยผู้ที่ลงทุนในเขตเศรษฐกิจชายแดนจะมีลักษณะแตกต่างไปจากนิคมอุตสาหกรรมโดยทั่วไปตรงที่ ในเขตเศรษฐกิจชายแดน จะถือเป็นดินแดนพิเศษดูแลและบริหารโดยคณะกรรมการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย กรรมการจากคนท้องถิ่น 6 คน และกรรมการจากภาครัฐ 4 คน ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารโดยมีอำนาจในการจัดตั้งองค์กรมีอำนาจเบ็ดเสร็จในการพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้หรือป่าชุมชน โดยคณะกรรมการมีสิทธิที่จะนำที่ดินเหล่านั้นมาจัดสรรให้กับเอกชนไม่ว่าจะเป็นสัญชาติไทยหรือต่างชาติ สามารถทำสัญญาเช่าเป็นระยะเวลาได้นานถึง 99 ปี (สำนักบริการวิชาการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ออนไลน์. 2559)

สำหรับประเทศไทยที่ผ่านมามีนโยบายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในรูปแบบของนิคมอุตสาหกรรมโดยมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนในปี 2520 โดยปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้แบ่งเขตการลงทุนออกเป็น 3 เขต และมีสิทธิประโยชน์และเงื่อนไขที่ต่างกัน สำหรับในส่วนของเขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณชายแดนไทยนั้น เริ่มมีโครงการจากการผลักดันของธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชียภายใต้กลยุทธ์การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากโครงการระเบียงเศรษฐกิจซึ่งธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชียได้บรรจุแผนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษไว้เป็นแผนปฏิบัติการเพื่อการเปลี่ยนระเบียงขนส่ง ให้เป็นระเบียงเศรษฐกิจ ซึ่งทางธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชียได้ให้ความช่วยเหลือในการให้ข้อเสนอแนะเชิงเทคนิคและกลยุทธ์ในการสร้างและดำเนินการเขตเศรษฐกิจพิเศษในอนุภูมิภาค ตลอดจนให้การสนับสนุนทางการเงินในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเชื่อมต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษต่าง ๆ ในอนุภูมิภาคเข้าด้วยกันรวมถึงการเชื่อมต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษไปยังท่าเรือ จุดกระจายสินค้า และตลาดปลายทาง ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้ริเริ่มแผนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ โดยเฉพาะบริเวณชายแดนในปี 2556 ในรูปแบบของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ. ออนไลน์. 2559)

ภายหลังการประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ครั้งที่ 1/2557 เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2557 ซึ่งมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เป็นประธานในที่ประชุมฯ ได้ให้ความเห็นชอบพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกของไทยใน 5 พื้นที่ชายแดน เพื่อที่จะสามารถก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ.2558 ได้แก่ 1) อำเภอแม่สอด 2) อำเภออรัญประเทศ 3) จังหวัดตราด 4) จังหวัดมุกดาหาร 5) อำเภอสะเดา (ด้านศุลกากรสะเดาและปาดังเบซาร์) โดยเน้นการตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ ในด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มการจ้างงานและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้ประชาชน การแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามายังพื้นที่ตอนนี้ปัญหาการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมายจากประเทศเพื่อนบ้าน และปัญหาความแออัดบริเวณด่านชายแดน ซึ่งประชุม กนพ. ได้เห็นชอบหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษใน 4 เรื่อง ได้แก่ 1) สิทธิประโยชน์สำหรับการลงทุน 2) การให้บริการจุดเดียวแบบเบ็ดเสร็จ 3) มาตรการสนับสนุนการใช้แรงงานต่างด้าว 4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและด่านศุลกากรในพื้นที่เพื่อที่จะสามารถรองรับกิจกรรมในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และเชื่อมโยงในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ. ออนไลน์. 2559)

อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้สุดของจังหวัดตราด อยู่ห่างจากตัวอำเภอเมืองตราด ประมาณ 74 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองตราด ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดเกาะกง (ประเทศกัมพูชา) ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดเกาะกง (ประเทศกัมพูชา) ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอไทย (เขตอำเภอเกาะกูด) อำเภอคลองใหญ่แบ่งการปกครองออกเป็น 3 ตำบล 20 หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลคลองใหญ่ มีจำนวน 9 หมู่บ้าน ตำบลไม้รูด มีจำนวน 6 หมู่บ้าน และตำบลหาดเล็ก มีจำนวน 5 หมู่บ้าน โดยมีการปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วย 4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ เทศบาลตำบลคลองใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลคลองใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลคลองใหญ่ (นอกเขตเทศบาลตำบลคลองใหญ่) เทศบาลตำบลหาดเล็ก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหาดเล็กทั้งตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลไม้รูด ครอบคลุมพื้นที่ตำบลไม้รูดทั้งตำบล (วิกิพีเดีย. ออนไลน์. 2559) มีพื้นที่ทั้งหมด 50.2 ตารางกิโลเมตร สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไป มีฝนตกชุก อาชีพหลักได้แก่ ประมงชายฝั่ง ประมงน้ำลึก การทำนาเกลือ ส่วนอาชีพเสริมได้แก่ สวนยางพารา และสวนผลไม้ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้จัดตั้งให้อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก (ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ. ออนไลน์. 2559)

อย่างไรก็ตามการเกิดขึ้นของเขตเศรษฐกิจพิเศษที่อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ถือเป็น เรื่องใหม่สำหรับประชาชนในพื้นที่อำเภอคลองใหญ่ เนื่องจากเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น เกิดจาก การกำหนดนโยบายมาจากส่วนกลางที่ไม่ได้เริ่มต้นมาจากการศึกษาความเป็นไปได้ ความคิดเห็น ความต้องการ หรือความสมัครใจของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงซึ่งพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ลงนามในประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ที่ 1/2558 เรื่อง กำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยอาศัยอำนาจตามข้อ 2.6 ของคำสั่งคณะกรรมการ ความสงบแห่งชาติ ที่ 72/2557 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ลงวันที่ 19 มิถุนายน พุทธศักราช 2557 คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จึงได้ออกประกาศให้ ท้องที่ตำบลคลองใหญ่ ตำบลไม้รุ่ด และตำบลหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เป็น “เขตเศรษฐกิจพิเศษตราด” ตั้งแต่วันที่ 19 มกราคม 2558 เป็นต้นไป โดยถือว่าเป็นคำสั่งจากหัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เป็นการกำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษในช่วงรัฐบาลที่มาจาก รัฐประหาร เป็นการใช้อำนาจสั่งการจากบนลงล่าง (Top-down) รวมถึงการใช้มาตรา 44 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2557 ที่ให้อำนาจกับหัวหน้า คสช. กระทำการได้ทุกอย่าง และเหนือกว่าทั้งฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ ตุลาการ และเป็นคำสั่งที่เป็นผลที่สุด โดยไม่ต้องรับผิดทางกฎหมาย (นโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ. ออนไลน์. 2559)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเขตเศรษฐกิจพิเศษผู้วิจัยพบว่า มีเพียงบางพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชน เช่น จังหวัดเชียงราย ได้ว่าจ้างให้บริษัทปัญญาคอนซัลแตนท์ จำกัด ทำการวิจัยโครงการส่งเสริม และพัฒนาด้านการค้า การลงทุนเชื่อมโยงสู่อาเซียน ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการจัดทำร่างแผนแม่บท เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและสร้างความรู้ ความเข้าใจกับประชาชน ในปี พ.ศ. 2558 ดังนั้น การเกิด พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษในทัศนะของประชาชนในท้องถิ่นอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จึงเป็น เรื่องใหม่ ยังขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าหากไม่ได้รับฟังข้อคิดเห็น โดยตรง อาจนำมาซึ่งผลกระทบภายหลังจากการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษในหลายประการ ที่ผ่าน ๆ มานั้นการให้ทัศนะของประชาชนแต่ละกลุ่มล้วนเป็นไปด้วยความเห็นที่มาจากความคิดเห็น ส่วนบุคคล ซึ่งบางกลุ่มอ้างว่าจะสร้างความเจริญให้กับชุมชนท้องถิ่น บางกลุ่มอ้างว่าท้องถิ่นจะได้ หรือเสียประโยชน์ หรือแม้กระทั่งข้อถกเถียงในเชิงวิชาการที่ว่าในท้ายที่สุดแล้วการเกิด เขตเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าวจะมีใครได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์มากกว่ากัน คำถามต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นโจทย์วิจัยที่น่าศึกษาอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้ขึ้นมา โดยมีการตั้งคำถามวิจัยไว้ว่า

ประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด มีระดับความรู้เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ มากน้อยแค่ไหนอย่างไร และประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด มีทัศนคติเกี่ยวกับ เขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างไร รวมถึงประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด มีข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอ
คลองใหญ่ จังหวัดตราด
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่
จังหวัดตราด
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ
ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามตัวแปรพื้นฐาน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจ
และเตรียมความพร้อมถึงผลกระทบที่จะติดตามมาจากการเกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ
2. ผลการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่
จังหวัดตราดจะสามารถนำไปประยุกต์ในการสร้างแผนนโยบายสาธารณะหรือกิจกรรมอื่น ๆ
ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่และสอดคล้องกับบริบททางสังคม

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตในด้านช่วงเวลาของการศึกษา
งานวิจัยนี้ทำการศึกษาเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2559 จนถึง พ.ศ. 2560
2. ขอบเขตในด้านพื้นที่ของการศึกษา
การกำหนดพื้นที่ของการศึกษา ได้แก่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำนวน 3 ตำบล
คือ ตำบลคลองใหญ่ ตำบลไม้รูด และตำบลหาดเล็ก
3. ขอบเขตในด้านเนื้อหาของการศึกษา
ในด้านเนื้อหาของการศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับประชาชนท้องถิ่นในเขตอำเภอคลองใหญ่
จังหวัดตราด ว่ามีระดับความรู้ ทัศนคติ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างไรบ้าง

4. ขอบเขตในด้านประชากรของการศึกษา

ขอบเขตของประชากร ได้อาศัยประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตพื้นที่อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำนวน 15,511 คน (สำนักทะเบียนราษฎร์ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด. ข้อมูล ณ วันที่ 7 สิงหาคม 2559)

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เบื้องต้น ไว้ดังนี้

อายุ หมายถึง จำนวนปีที่นับตั้งแต่การแจ้งเกิด

อาชีพ หมายถึง งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ

การศึกษา หมายถึง การศึกษาเล่าเรียนที่แบ่งเป็นระดับชั้น

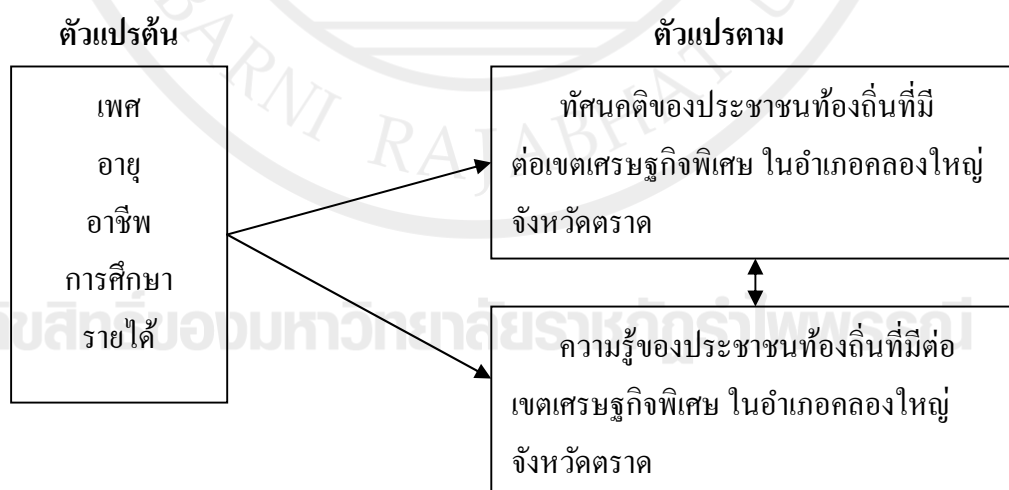
รายได้ หมายถึง เงินหรือค่าตอบแทนที่ได้รับ

ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง ความจริง กฎเกณฑ์ และข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่าง ๆ

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่งว่ามีลักษณะอย่างไร มีความรู้สึกทางบวกหรือทางลบ ชื่นชอบหรือไม่ชื่นชอบ หรือเห็นด้วยหรือคัดค้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการสำรวจองค์ความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ

จากภาพประกอบ 1 พบว่า กรอบแนวคิดเป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม โดยที่ตัวแปรต้น ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ ส่วนตัวแปรตามคือ ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

สมมติฐานการวิจัย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยสามารถกำหนดสมมติฐานได้ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามเพศ
2. ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามอายุ
3. ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามอาชีพ
4. ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามการศึกษา
5. ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามรายได้
6. ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามเพศ
7. ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามอายุ
8. ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามอาชีพ
9. ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามการศึกษา
10. ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามรายได้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการสำรวจองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยสามารถสรุปเป็นหัวข้อต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ
 - 1.1 แนวคิดพื้นฐานของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย
 - 1.2 บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องและกลยุทธ์ของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย
 - 1.3 แนวทางการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษ
 - 1.4 องค์ประกอบเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย
 - 1.5 มาตรการและสิทธิประโยชน์ของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทย
2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้
 - 2.1 การจำแนกความรู้ตามลักษณะ
 - 2.2 ความรู้ตามโครงสร้าง
 - 2.3 ความรู้และอำนาจ
 - 2.4 ความรู้ภายใต้บริบทเฉพาะ
 - 2.5 สังคมวิทยาความรู้
3. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
 - 3.1 โครงสร้างและองค์ประกอบของทัศนคติ
 - 3.2 องค์ประกอบของทัศนคติ 3 ประการ
 - 3.3 การก่อตัวและการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ

การพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะของ “เขตเศรษฐกิจพิเศษ” เป็นแนวทางการพัฒนาที่มีการศึกษาและกล่าวถึงกันมานานในประเทศไทย แต่ในความเป็นจริงคือ ประเทศไทยยังไม่มีเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการนับตั้งแต่แนวคิดนี้เริ่มต้นขึ้นจนถึงปัจจุบัน ซึ่งส่วนหนึ่งยังคงมีข้อถกเถียงและยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทยนั้นจะมีรูปแบบใด และจะมีความพิเศษอย่างไรในแง่ของสิทธิประโยชน์และแรงจูงใจที่จะให้แก่นักลงทุน นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลทำให้เขตเศรษฐกิจพิเศษยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่าง

เป็นทางการ ได้แก่ กฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษ ที่ยังไม่ได้มีการผลักดันให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม (สภาอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. ออนไลน์. 2559)

แนวคิดเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษมีวัตถุประสงค์หลักในการกระจายการพัฒนาไปสู่พื้นที่ต่าง ๆ เพื่อมิให้มีการพัฒนากระจุกตัวเฉพาะในเมืองใหญ่โดยใช้กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลายเป็นตัวนำในการพัฒนาซึ่งนอกจากจะช่วยกระจายการพัฒนาไปสู่พื้นที่เฉพาะที่ได้รับการจัดตั้งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่เฉพาะและพื้นที่ใกล้เคียงโดยตรงแล้ว ทั้งยังจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและศักยภาพในการแข่งขันของประเทศในเวทีการค้าโลกอีกด้วยสำหรับแนวคิดการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในต่างประเทศนั้น ประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศในกลุ่มองค์กรความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ หรือที่เรียกว่า OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) ไม่มีแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจแต่จะเน้น “การพัฒนาระบบการให้บริการทั้งระบบ” โดยการลดกฎระเบียบและขั้นตอนที่ไม่จำเป็น มีการจัดเก็บข้อมูลด้านต่าง ๆ ในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบและบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้บริการในลักษณะของศูนย์บริการร่วม (Service Center) รวมทั้งมีการนำระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้รับบริการใช้บริการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สำหรับกรณีสหภาพยุโรป (European Union) นั้น ถู้อหลัก Free Trans-bordering of Goods, Labor and Capital ประเทศสมาชิกจึงไม่มีการพัฒนาพื้นที่พิเศษขึ้นเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และเน้นการพัฒนาระบบการให้บริการทั้งระบบเช่นเดียวกับประเทศในกลุ่ม OECD หากประเทศที่จะเข้าเป็นสมาชิกใหม่มีการตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษอยู่เดิมก็ต้องยกเลิก (สภาอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. ออนไลน์. 2559)

ประเทศที่นำแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจมาปรับใช้นั้น ส่วนใหญ่เป็นประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งสิ้นเนื่องจากโครงสร้างทางการเมืองการปกครองของประเทศเหล่านี้ไม่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการให้บริการทั้งระบบในคราวเดียวกัน หรือหากจะทำให้สำเร็จต้องใช้เวลาในการดำเนินการค่อนข้างนานซึ่งไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งโลกในยุคไร้พรมแดน ประเทศเหล่านี้จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่เฉพาะก่อน อันจะทำให้การพัฒนาระบบการให้บริการกระจายไปตามส่วนต่าง ๆ ของประเทศในระยะเวลาต่อไป สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศแรกพัฒนาและประยุกต์ใช้แนวคิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยการกำหนดพื้นที่เป้าหมายที่รัฐจะลงทุนด้านการจัดทำผังเมืองที่เหมาะสมการจัดหาสาธารณูปโภคที่จำเป็นต่อการประกอบกิจการและอยู่อาศัยอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้งนำระบบการให้บริการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพของประเทศตะวันตกมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่

เป้าหมาย โดยเน้นการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จภายในเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ยังสร้างเงื่อนไขอื่นที่กระตุ้นให้นักลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักลงทุนต่างประเทศได้เข้ามาลงทุนในพื้นที่เป้าหมายด้วย เช่น การให้สิทธิพิเศษด้านภาษีอากร การส่งเงินตราต่างประเทศเข้าออกในเขตเศรษฐกิจพิเศษ การให้สิทธิพิเศษในการเข้ามาทำงานของแรงงานผู้มีประสบการณ์เป็นต้น แม้ในปัจจุบันอินเดียและเกาหลีใต้ซึ่งเป็นประเทศเสรีประชาธิปไตยก็ได้นำแนวคิดเขตเศรษฐกิจพิเศษไปประยุกต์ใช้แล้ว แต่อาจเรียกชื่อแตกต่างกันไป เช่น Special Economic Zone, Free Economic Zone, Free Zone เป็นต้น (สภาอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. ออนไลน์. 2559)

การริเริ่มพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทยหากพิจารณาในส่วนของแนวคิดการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทย พบว่า แนวคิดการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษไม่ใช่เรื่องใหม่ในประเทศไทย ที่ผ่านมามีการพัฒนาในลักษณะนี้ภายใต้รูปแบบต่างๆ กัน ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรม (Industrial Estate : IE) เป็นรูปแบบการพัฒนาของพื้นที่เฉพาะ เขตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก (Export Processing Zone : EPZ) เป็นรูปแบบการพัฒนาของเมืองใกล้ท่าเรือ/สนามบิน คลังสินค้าทัณฑ์บน (Bonded Warehouse : BW) หรือร้านค้าปลอดอากร (Duty Free Shop : DFS) และเขตการค้าเสรี (Free Trade Zone : FTZ) หรือเขตการค้าปลอดภาษี (Duty Free Port) เป็นรูปแบบการพัฒนาของเมืองท่า และเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (Special Border Economic Zone : SBEZ) เป็นรูปแบบการพัฒนาของพื้นที่ตามแนวชายแดน นอกจากนี้ประเทศไทยมีการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ใกล้เคียงกับการพัฒนาในลักษณะของเขตเศรษฐกิจพิเศษได้แก่ พื้นที่ในโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกหรืออีสต์เทิร์นซีบอร์ด (Eastern Seaboard Development Program) ซึ่งเริ่มต้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 ครอบคลุมพื้นที่การพัฒนาระยะแรก 3 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ที่รัฐบาลในสมัยนั้นมีนโยบายให้จัดตั้งเขตเศรษฐกิจเฉพาะขึ้นมาเพื่อเร่งรัดการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจ การค้า อุตสาหกรรม และเทคโนโลยี โดยเป้าหมายสูงสุดคือ ต้องการให้พื้นที่นี้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ (สภาอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. ออนไลน์. 2559)

แนวคิดเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทย ได้มีการประยุกต์และพัฒนาความคิดที่สำคัญได้ดังนี้ คือ (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. : 2 - 3)

แนวคิดพื้นฐานของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย

แนวคิดในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย เริ่มต้นจากการเลือกพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจที่มีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) และมีศักยภาพ โดยการใช้โครงสร้างพื้นฐานเป็นเครื่องชี้นำในการพัฒนา (Infrastructure Led Concept) ควบคู่กับการวางแผนในการพัฒนาอย่างเป็นระบบด้วยการให้สิทธิประโยชน์และอำนวยความสะดวกในการ

ประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยการพัฒนาต้องไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคม และความมั่นคงอย่างมีนัยสำคัญ (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. : 2 - 3)

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าวก็เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภาคธุรกิจไทยในห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาคด้วยหลักการ Growth - oriented ดึงดูดเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) กระจายความเจริญสู่ภูมิภาคและลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพ และสร้างความมั่นคงในพื้นที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนขอบเขตหน่วยงานที่ประสงค์จะจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษต้องนำเสนอพื้นที่เฉพาะที่มีขอบเขตชัดเจน หรือแบ่งตามเขตการปกครอง เพื่อให้การเสนอขอบเขตของพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ทับซ้อนและง่ายต่อการบริหารจัดการ

กล่าวโดยสรุปแล้ว แนวคิดพื้นฐานของเขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทยนั้น จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Growth and Competitiveness) ประเทศไทยต้องมีโครงสร้างเศรษฐกิจที่มีคุณภาพพึ่งพาตนเอง และสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนแบบหุ้นส่วนการพัฒนาบนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันจนทำให้สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน ภายใต้การเคลื่อนย้ายสินค้าและปัจจัยการผลิตเสรี เพื่อนำไปสู่การจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการยกระดับความพร้อมด้านการค้าและการลงทุน รวมทั้งการปฏิรูปกฎระเบียบ และการพัฒนามาตรการส่งเสริมการลงทุนและการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้นพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนที่เชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งเสริมการค้าและการลงทุน และที่สำคัญเพื่อการเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องและกลยุทธ์ของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย

กล่าวโดยสรุปแล้ว บทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 4 ภาคส่วน ได้แก่ (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. : 2 - 3)

1. ภาครัฐบาล รัฐบาลมีหน้าที่ในการสนับสนุนทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าที่จำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ตลอดจนสนับสนุนสิทธิประโยชน์ที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการแข่งขันของภาคเอกชน

2. ภาคเอกชน เอกชนมีหน้าที่เป็นผู้ลงทุนหรือผู้ร่วมลงทุนเพื่อการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่และกิจกรรมเป้าหมาย

3. ภาคประชาชนในพื้นที่ ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยเสนอแนะความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จากการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่

4. ภาคหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลเขตเศรษฐกิจ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลเขตเศรษฐกิจ มีหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยงานรัฐบาล เอกชน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้เกิดการพัฒนาพื้นที่และการดำเนินการภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษให้ประสบความสำเร็จ

โครงสร้างและกลไกในการบริหารจัดการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จากการเข้าร่วมของ 4 ภาคส่วนดังกล่าว จะมีโครงสร้างของหน่วยงานในเบื้องต้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (สร.) และเพิ่มเติมคณะทำงานในระดับพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่แต่ละแห่งดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ดังนั้นโครงสร้างและกลไกในการบริหารจัดการ (Organization Structure) ของเขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทย ควรประกอบไปด้วย คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ คณะกรรมการเขตเศรษฐกิจพิเศษระดับพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในแผนแม่บท และสำนักงานคณะกรรมการระดับเขตเศรษฐกิจระดับพื้นที่ โดยระยะแรกอยู่ในการกำกับดูแลของจังหวัดบทบาทในการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษของทั้ง 4 ภาคส่วนดังกล่าวสามารถสรุปตามตาราง 1 ดังนี้ (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. : 2 - 9)

ตาราง 1 บทบาทการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย

หน่วยงาน	บทบาท	หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก
คณะรัฐมนตรี	ผู้กำหนดนโยบาย (Policy Maker)	- พิจารณานุมัติร่างแผนแม่บทในพื้นที่ ได้นำเสนอผ่าน กนพ. - พิจารณานุมัติกฎหมายหรือนโยบายเพื่อการสนับสนุนการประกอบเขตเศรษฐกิจพิเศษตามที่ กนพ. นำเสนอ
คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	ผู้กำหนดนโยบาย (Policy Maker) ผู้ ก ำ ก ั บ ดู แ ล	- ให้ความเห็นและกำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับร่างแผนแม่บท แผนงานหรือโครงการ หรือแผนปฏิบัติการ

		(Regulator)
ตาราง 1 (ต่อ)		
หน่วยงาน	บทบาท	หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก
		<ul style="list-style-type: none"> - กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บท - ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบการตามแผนแม่บทที่ได้อนุมัติ
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	ผู้กำกับดูแล (Regulator)	<ul style="list-style-type: none"> - ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนแม่บท แผนงาน หรือ โครงการ หรือ แผนปฏิบัติการ - อำนวยความสะดวก สนับสนุน ติดตามผลประสานงาน เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปตามแผนแม่บท
คณะกรรมการเขตเศรษฐกิจพิเศษระดับพื้นที่	ผู้กำกับดูแล (Regulator)	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความเห็น และกำหนดนโยบาย แนวทาง หรือระเบียบเพื่อสนับสนุนการพัฒนาให้ เป็นไปตามแผนแม่บท - ตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของการพัฒนาพื้นที่
สำนักงานคณะกรรมการเขตเศรษฐกิจพิเศษระดับพื้นที่	ผู้กำกับดูแล (Regulator)	<ul style="list-style-type: none"> - อำนวยความสะดวกสำหรับการประกอบการทางเศรษฐกิจในพื้นที่ - อำนวยความสะดวก สนับสนุน ติดตามผลและประสานงาน เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปตามแผนแม่บท
หน่วยงานภาครัฐ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง	ผู้พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Developer) ผู้ให้บริการภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Operator)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนงานหรือโครงการ หรือ แผนปฏิบัติการ และนำเสนอต่อ กนพ. - อำนวยความสะดวก ประสานงาน และดำเนินการตามแผนงาน โครงการหรือแผนปฏิบัติการที่ กนพ. อนุมัติ
ภาคเอกชน	ผู้พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Developer)	<ul style="list-style-type: none"> - ออกแบบแนวคิดการพัฒนา และการลงทุนเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งรวมถึงการก่อสร้าง

	ผู้ให้บริการภายใน เขตเศรษฐกิจพิเศษ	โครงสร้างพื้นฐานภายในเขตเศรษฐกิจ พิเศษ
--	---------------------------------------	---

ตาราง 1 (ต่อ)

หน่วยงาน	บทบาท	หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก
	(Operator)	- ให้บริการสาธารณูปโภค ได้แก่ ประปา ไฟฟ้า โทรคมนาคมให้แก่ผู้ประกอบการ ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ - จัดตั้งและดำเนินธุรกิจภายในเขต เศรษฐกิจพิเศษ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ออนไลน์. 2559

กลยุทธ์การดำเนินงานเขตพื้นที่เศรษฐกิจ ประกอบด้วย (การนิคมอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. : 2-3 - 2-4)

1. สร้างพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ เน้นบริเวณชายแดนสำหรับระยะแรก โดยใช้ประโยชน์จาก
การเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน
2. สนับสนุน SMEs ไทยและการลงทุนต่อเนื่องของไทยในประเทศเพื่อนบ้าน
3. จัดระเบียบพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน แก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและสินค้าเกษตร
ลักลอบจากประเทศเพื่อนบ้าน

ในการกำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ได้พิจารณาพื้นที่ที่มีศักยภาพ
เหมาะสมในการจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ทั้ง 10 จังหวัด ซึ่งล้วนแต่เป็นพื้นที่ชายแดน
บนแนวระเบียงเศรษฐกิจอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS Economic Corridors) ซึ่งสามารถเข้าถึงปัจจัย
การผลิตในพื้นที่ใกล้เคียงและเขตเศรษฐกิจ รวมทั้งฐานการผลิตของประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นการ
เตรียมความพร้อมของประเทศไทยในการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)
โดยแนวทางการพัฒนาสำหรับพื้นที่เป้าหมายแต่ละแห่งพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ศักยภาพ จิตความสามารถในการแข่งขัน
2. โอกาส
3. ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน
4. ปัจจัยการผลิตในพื้นที่
5. ลักษณะและมูลค่าการค้าชายแดน

6. แนวทางการพัฒนาพื้นที่ของประเทศเพื่อนบ้าน

7. ปัญหา / ข้อจำกัดในการพัฒนา

จังหวัดตราด ในท้องที่ 3 ตำบล 31,375 ไร่ (50.2 ตร.กม.) ใน อ. คลองใหญ่ เป็น “เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตราด”

แนวทางการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษ

การกำหนดพื้นที่ภายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีองค์ประกอบเพื่อใช้พัฒนาอุตสาหกรรม การพาณิชย์ การท่องเที่ยว หรือการอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำให้มีหรือส่งเสริมให้เกิดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและหมายความรวมถึงพื้นที่ของนิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่อยู่ภายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษด้วย (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. : 2 - 15)

โดยนิคมอุตสาหกรรมเป็นกิจกรรมหนึ่งในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่จะเป็นเครื่องมือและกลไกที่ผลักดัน เสริมสร้างการพัฒนาด้วยอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ การลงทุน และการค้าซึ่งจะสร้างความมั่งคั่งอย่างยั่งยืนในพื้นที่ ซึ่งการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) เป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดตั้งและบริหารนิคมอุตสาหกรรม มีบทบาทและหน้าที่หลักได้แก่ การจัดตั้งและบริหารจัดการนิคมอุตสาหกรรม เพื่อรองรับการลงทุนและดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมรวมทั้งหน้าที่สนับสนุนอื่น ๆ ได้แก่ การอนุญาตและกำกับประกอบกิจการ การให้สิทธิประโยชน์ การจัดหาอำนวยความสะดวกด้านบริการต่าง ๆ แก่นักลงทุนอุตสาหกรรม เพื่อสนองนโยบายรัฐบาล ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมให้เติบโตควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม โดย กนอ. จึงจะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้บรรลุผลสำเร็จเป็นรูปธรรมและรวดเร็วขึ้น

ทั้งนี้การใช้พื้นที่ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษได้แบ่งการใช้ประโยชน์พื้นที่ ประกอบด้วย

1. พื้นที่ในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรม/เขตปลอดอากร / คลังทัณฑ์บน

2. พื้นที่สนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 โครงสร้างพื้นฐานภายในหรือปัจจัยสนับสนุนภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่ ระบบคมนาคม ไฟฟ้า ประปา ที่พักอาศัย ระบบโทรคมนาคม ศูนย์วิจัย ระบบการเงิน เป็นต้น

2.2 โครงสร้างพื้นฐานภายนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่ ศูนย์กระจายสินค้าด่านข้ามแดน โครงข่ายโทรคมนาคม ทางหลวงพิเศษ เป็นต้น

องค์ประกอบเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย

จากการศึกษาเขตเศรษฐกิจพิเศษในต่างประเทศและบริบทในการพัฒนาของประเทศไทย พบว่า การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาพื้นที่ และกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป้าหมาย

การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทยให้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญทั้ง 4 ประการ กล่าวคือ (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป. : 2 - 15)

1. รูปแบบการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Development Model)
2. รูปแบบกลไกการบริหารจัดการ (Governance and Institutional Model)
3. มาตรการและสิทธิประโยชน์ (Incentive and Measures)
4. การให้บริการของภาครัฐในศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

โดยในแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดสำคัญดังต่อไปนี้

1. รูปแบบในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษมีประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาทั้งสิ้น 3 ประการ ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ การใช้พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และรูปแบบของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป. : 2-6 - 2-8)

1.1 รูปแบบการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

รูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทยคือรูปแบบการพัฒนาแบบผสมผสานระหว่างการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนและนิคมอุตสาหกรรมเข้าด้วยกัน กล่าวคือ เป็นการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจเป้าหมายควบคู่ไปกับพื้นที่สนับสนุนด้วยการใช้โครงสร้างพื้นฐานเป็นตัวนำในการพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายความเจริญไปยังพื้นที่ที่มีศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่ ทั้งนี้ควรกำหนดขอบเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นพื้นที่จำกัดภายในจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับเขตการปกครองเพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการพื้นที่ และมีการกำหนดพื้นที่ประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างชัดเจน โดยภาครัฐต้องเตรียมความพร้อมทางด้าน โครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอในการรองรับการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่

2. การใช้พื้นที่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

เขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทยต้องวางแผนการพัฒนาพื้นที่อย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดแนวทางการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผังแนวกติการใช้พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษของประเทศไทย มีส่วนประกอบดังนี้

2.1 ส่วนประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พื้นที่ที่มีการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจหลักในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่อาศัยกลไกในการพัฒนาจากระบบสิทธิประโยชน์ในปัจจุบัน อาทิ นิคมอุตสาหกรรมเขตปลอดอากร คลังทัณฑ์บน สำหรับพื้นที่ส่วนนี้มีภาคเอกชนเป็นผู้พัฒนาหลัก หรือพัฒนาร่วมกับหน่วยงานสิทธิประโยชน์ของภาครัฐ

2.2 ส่วนสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นพื้นที่โดยรอบหรือใกล้เคียงพื้นที่ส่วนประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจหลัก ภาครัฐจะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยสามารถแบ่งการสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

2.2.1 โครงสร้างพื้นฐานหรือปัจจัยสนับสนุนการประกอบกิจกรรมภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ที่พักอาศัยของแรงงาน ศูนย์วิจัยและพัฒนา ระบบขนส่งภายในพื้นที่ ระบบโทรคมนาคมและการสื่อสาร ระบบรักษาความปลอดภัย ระบบควบคุมและบำบัดมลภาวะ โครงสร้างพื้นฐานหรือปัจจัยสนับสนุนในส่วนนี้สร้างขึ้นเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจพิเศษให้จัดทำแผนปฏิบัติการในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือปัจจัย สนับสนุนเป็นผู้พัฒนาหลัก

2.2.2 โครงสร้างพื้นฐานหรือปัจจัยสนับสนุนการประกอบกิจกรรมภายนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น ทางหลวงพิเศษเชื่อมโยงกับพื้นที่ ท่าอากาศยาน ท่าเรือน้ำลึก ถนนเชื่อมโยงกับพื้นที่หลักของประเทศ รถไฟ โครงการข่ายโทรคมนาคมและระบบอินเทอร์เน็ต ด้านข้ามแดน ศูนย์กระจายสินค้า โดยโครงสร้างพื้นฐานหรือปัจจัยสนับสนุนในส่วนนี้สร้างขึ้นเพื่อสร้างความเชื่อมโยงและอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างพื้นที่ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่อื่นๆ โดยมีหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับการมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้จัดแผนปฏิบัติการในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือปัจจัยสนับสนุนเป็นผู้พัฒนาหลัก

3. รูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ ควรจะส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีศักยภาพและเป็นกิจกรรมที่ประเทศมีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ทั้งนี้จากการทบทวนแผนในการพัฒนาประเทศ สามารถกำหนดรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป้าหมายได้ ดังนี้

3.1 รูปแบบกิจกรรมด้านการผลิต (Manufacturing) ให้ความสำคัญอุตสาหกรรมสะอาด ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบไปด้วย การผลิต (Manufacturing) การประกอบ (Assembly) การเก็บ

สินค้าคงคลัง (Warehousing) การซ่อมสินค้า (Salvaging) และกระบวนการอื่น ๆ (Other Processing) และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการผลิต

3.2 รูปแบบกิจกรรมด้านการค้า (Trade and Logistics) เน้นไปที่กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การนำเข้าและส่งออกสินค้า (Importing and Exporting) การเก็บรักษา (Storage) การเก็บสินค้าคงคลัง (Warehousing) การจัดแสดง (Exhibition) การตรวจสินค้า (Inspection) และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการค้าการลงทุนหรือกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ เช่น การขนส่ง (Transportation) การกระจายสินค้า (Distributing) การเก็บสินค้าคงคลัง (Warehousing) การบรรจุหีบห่อ (Packaging) การขนถ่ายวัสดุ (Material Handling) และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางโลจิสติกส์

3.3 รูปแบบกิจกรรมด้านการพัฒนาท่องเที่ยว (Tourism Development) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สถานที่พักอาศัยเพื่อการท่องเที่ยว กิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างความบันเทิง และความบันเทิง และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดจากทุนมนุษย์หรือทุนทางวัฒนธรรม

นอกจากนี้เขตเศรษฐกิจยังไม่อนุญาตให้ประกอบกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อประเด็นทางด้านศาสนา ความมั่นคง สังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น การพนัน สิ่งเสพติด อุตสาหกรรมสกปรก ที่ปล่อยสารเคมีหนัก และการค้าประเวณี เป็นต้น

มาตรการและสิทธิประโยชน์ของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทย

การสร้างสภาพแวดล้อมในการลงทุนให้ดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่เป็นสิ่งจำเป็นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ โดยองค์ประกอบของมาตรการและสิทธิประโยชน์ที่สำคัญมีทั้งสิ้น 4 ประการ ได้แก่ (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป. : 2-10 - 2-16)

1. สิทธิประโยชน์ทางภาษี (Fiscal Incentives)
2. สิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ภาษี (Non-fiscal Incentives)
3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Development)
4. การสนับสนุนการใช้แรงงานต่างด้าว (Foreign Worker Administration)

เพื่อให้การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษบรรลุเป้าหมายในการสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้มีประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 4/2557 เรื่อง นโยบายส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2557 เพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดนทั้งในและนอกนิคมอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน และรองรับ

การรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยกำหนดกิจการและเงื่อนไขในการให้การส่งเสริมการลงทุนของโครงการที่ตั้งในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ต้องยื่นคำขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560 และได้แบ่งกิจกรรมดังนี้

ตาราง 2 สิทธิประโยชน์ในการประกอบกิจการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

สิทธิประโยชน์	ประกอบกิจการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	
	กิจการทั่วไป	กิจการที่ได้รับการส่งเสริม
1. ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล	เพิ่มเติมเป็นเวลา 3 ปี แต่รวมแล้วไม่เกิน 8 ปี	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี โดยจำกัดวงเงินไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุนไม่รวมค่าที่ดิน และทุนหมุนเวียน
2. หากเป็นกิจการในกลุ่ม A1 หรือ A2 ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 8 ปีแล้ว	ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติเป็นเวลา 5 ปี นับจากวันสิ้นสุดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล	ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติเป็นเวลา 5 ปี นับจากวันสิ้นสุดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
3. ให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา นับตั้งแต่วันเริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ	2 เท่าของค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นเวลา 10 ปี	2 เท่าของค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นเวลา 10 ปี
4. ให้หักเงินลงทุนในการติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก	ร้อยละของเงินลงทุน นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคา ตามปกติ	ร้อยละ 25 ของเงินลงทุน นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ
5. ให้ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร	ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร	ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร
6. ให้ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิต	ระยะเวลา 5 ปี	ระยะเวลา 5 ปี

เพื่อการส่งออก		
7. อนุญาตให้ใช้แรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือในโครงการที่ได้รับการส่งเสริม	ตามแนวทางที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนด	ตามแนวทางที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนด

ตาราง 2 (ต่อ)

สิทธิประโยชน์	ประกอบกิจการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	
	กิจการทั่วไป	กิจการที่ได้รับการส่งเสริม
8. ได้รับสิทธิและประโยชน์ที่มีใช้ภาษีอากร (จะกำหนดภายหลัง)	<ul style="list-style-type: none"> - อนุญาตให้นำแรงงานฝีมือและผู้อำนวยการเข้ามาทำงานในกิจการ - อนุญาตให้กิจการคนต่างชาติถือกรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการ - อนุญาตให้ส่งออกเงินตราต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - อนุญาตให้นำแรงงานฝีมือและผู้อำนวยการเข้ามาทำงานในกิจการ - อนุญาตให้กิจการคนต่างชาติถือกรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการ - อนุญาตให้ส่งออกเงินตราต่างประเทศ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. ออนไลน์. 2559

คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ได้มีการประชุมครั้งที่ 2/2558 ได้เห็นชอบกิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งจะได้รับสิทธิประโยชน์ระดับสูงตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 4/2557 จำนวน 13 กลุ่มกิจการ ดังนี้

1. อุตสาหกรรมการเกษตร ประมงและกิจการที่เกี่ยวข้อง
2. เซรามิกส์
3. อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง
4. อุตสาหกรรมผลิตเครื่องเรือน
5. อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
6. การผลิตเครื่องมือแพทย์
7. อุตสาหกรรม ยานยนต์ เครื่องจักรและชิ้นส่วน
8. อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์
9. การผลิตพลาสติก

10. การผลิตยา

11. กิจการโลจิสติกส์

12. นิคมหรือเขตอุตสาหกรรมและ

13. กิจการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว

2. สิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ภาษี

ตัวอย่างของสิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ภาษี เช่น

2.1 คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ครั้งที่ 2/2557 เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2557 เห็นชอบให้การลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษได้รับสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นสูงสุดหรือใกล้เคียงกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กรณีทั่วไป รวมทั้งอนุญาตให้ใช้แรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือในลักษณะไป-กลับ ในโครงการที่ได้รับการส่งเสริมทั้งโครงการใหม่หรือขยาย ทั้งในและนอกเขตพัฒนาอุตสาหกรรม เพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในพื้นที่โดยเร็ว นอกจากนี้ เห็นชอบให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางมาตรการการเงินโดยภาครัฐจัดเงินกู้ดอกเบี้ยผ่อนปรนและค้ำประกันสินเชื่อวงเงิน 1 - 20 ล้านบาท ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยในระยะแรกใช้พื้นที่ศูนย์ดำรงธรรมเป็นศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุนทำหน้าที่ในการให้ข้อมูลด้านการลงทุนและเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2 มาตรการของกรมสรรพากร สำหรับกิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เช่น กิจการที่ไม่เข้าข่ายประเภทที่ BOI ให้การส่งเสริมหรือไม่ผ่านเงื่อนไขขนาดการลงทุนขั้นต่ำหรือบีโอไอ เป็นต้น สามารถขอรับสิทธิประโยชน์ภายใต้มาตรการของกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ได้โดยมาตรการของกระทรวงการคลัง จะให้สิทธิลดหย่อนอัตราภาษีเงินได้ นิติบุคคลจากร้อยละ 20 เหลือร้อยละ 10 เป็นเวลา 10 รอบระยะเวลาบัญชี สำหรับกิจการที่จัดตั้งใหม่ หรือการขยายอาคารถาวรที่ใช้ในการประกอบกิจการสำหรับรายได้ที่เกิดขึ้นจากการผลิตสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้าหรือเพื่อการส่งออกเป็นหลัก และการผลิตสินค้าที่มีแนวโน้มจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน หรือรายได้ที่เกิดจากการให้บริการและมีการใช้บริการนั้นในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งภายในและภายนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อสนับสนุนการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและเชื่อมโยงกับพื้นที่อื่น ๆ ได้ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งภายในและภายนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อสนับสนุนการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและเชื่อมโยงกับพื้นที่อื่น ๆ

ที่มา : การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตัวอย่างของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น กระบวนการให้บริการภาครัฐในรูปแบบของศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ ศูนย์การให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ หรือ One Stop Service Center จัดตั้งขึ้นเพื่อลดขั้นตอนการดำเนินงานการขอรับบริการภาครัฐของนักลงทุน ทั้งนี้ จากการทบทวนรูปแบบการให้บริการศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จของประเทศไทยในปัจจุบัน และจากกรณีศึกษา

ในต่างประเทศ พบว่า การให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จมีองค์ประกอบสำคัญทั้งสิ้น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ประเภทของการให้บริการภายในศูนย์การให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ รูปแบบการให้บริการของศูนย์การให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ และ โครงสร้างของหน่วยงานในศูนย์การบริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ

1. ประเภทของการให้บริการภายในศูนย์การให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ

ประเภทของการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ควรบูรณาการประเภทการให้บริการเข้าด้วยกัน เพื่อลดขั้นตอนในการติดต่อของนักลงทุน โดยการจัดตั้งศูนย์การให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จสำหรับเขตเศรษฐกิจพิเศษสามารถลดขั้นตอนในการขอรับบริการภาครัฐของนักลงทุนได้จากประเภทบริการที่มีความครบถ้วนสำหรับนักลงทุน

2. รูปแบบการให้บริการของศูนย์การให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ

รูปแบบการให้บริการจะแตกต่างกันตามความเหมาะสมของประเภทบริการ ซึ่งควรให้บริการในรูปแบบที่สอดคล้องกับการให้บริการ และให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ

2.1 รูปแบบการพัฒนาการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ผสมผสานการพัฒนาเชิงพื้นที่และการพัฒนาคลัสเตอร์กิจกรรมทางเศรษฐกิจเข้าด้วยกัน เพื่อกระจายความเจริญไปยังพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพในการเป็นฐานเศรษฐกิจของภูมิภาค โดยภาครัฐควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบคมนาคมและระบบสาธารณูปการที่เหมาะสมกับพื้นที่และกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป้าหมาย และมีขอบเขตพื้นที่จำกัดสอดคล้องกับเขตการปกครอง

2.2 รูปแบบและกลไกการบริหารจัดการ ภาครัฐควรมีการพัฒนากลไกการทำงานในระดับพื้นที่เพื่อช่วยให้กระบวนการทำงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่

2.3 มาตรการและสิทธิประโยชน์ ภาครัฐควรจัดมาตรการและสิทธิประโยชน์ทั้งในรูปแบบภาษีและไม่ใช่ภาษี รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการสนับสนุน การใช้แรงงานต่างด้าวให้แก่นักลงทุนและผู้ประกอบการในพื้นที่ ทั้งนี้ ภาครัฐควรบูรณาการสิทธิประโยชน์ทางภาษีและที่ไม่ใช่ภาษีภายใต้กฎหมายปัจจุบันให้แก่การลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และอาจมีการจัดสรรสิทธิประโยชน์เพิ่มเติม เพื่อดึงดูดนักลงทุนและผู้ประกอบการ ในภาคธุรกิจเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งภายในและภายนอกที่เหมาะสมกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในแต่ละพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการใช้แรงงานต่างด้าวด้วยการอำนวยความสะดวกในการข้ามแดน การขึ้นทะเบียนแรงงาน และการอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวทำงานนำรูปแบบเข้าไปเย็นกลับ

2.4 การให้บริการในศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษควรมีประเภทของการให้บริการที่ครอบคลุมและรองรับความต้องการของนักลงทุนและผู้ประกอบการ รวมถึงมีรูปแบบการให้บริการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยในเบื้องต้นควรบูรณาการการให้บริการของหน่วยงานต่าง ๆ เข้าด้วยกันให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมมากที่สุด โดยศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จทำงานภายใต้คณะกรรมการด้านสิทธิประโยชน์ ขอบเขตและศูนย์การให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน และคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

4. การสนับสนุนการใช้แรงงานต่างด้าว

ตัวอย่างของการสนับสนุนการใช้แรงงานต่างด้าว เช่น

4.1 อนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาทำงานแบบไป-กลับ หรือไม่เกิน 7 วัน

4.2 สำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอนุญาตให้ใช้แรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมาย ทั้งผู้ชำนาญการและแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือ

สำหรับจังหวัดตราดได้รับการประกาศจากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะแรก ครอบคลุมพื้นที่อำเภอคลองใหญ่ รวมทั้งหมด 3 ตำบล คือ ตำบลคลองใหญ่ ตำบลไม้รูด และตำบลหาดเล็ก พื้นที่รวม 31, 375 ไร่ หรือ 50.2 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีประชากรราว 255,000 คน รายได้ตัวหัวต่อปีอยู่ที่ 145,553 บาท ซึ่งมีอาชีพหลักคือ ประมง เกษตรกรรม ค้าส่งค้าปลีก และการค้าชายแดน ในขณะที่จังหวัดตราดมีด่านชายแดนบ้านหาดเล็กเป็นจุดผ่านแดนถาวรเพียงแห่งเดียว เชื่อมต่อกับ จ.เกาะกง ประเทศกัมพูชา มีสินค้าแลกเปลี่ยนระหว่างกันเป็นสินค้าเกษตร และภาครัฐกำลังพิจารณายกระดับจุดผ่อนปรนทางการค้า บ้านมะม่วง อำเภอโป่งไร่ เป็นจุดผ่านแดนถาวร ซึ่งจะช่วยให้ตราดมีมูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกัน คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษได้กำหนดยุทธศาสตร์ให้พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตราดเป็นศูนย์กลางการค้าระหว่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นศูนย์รวมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้วยภาครัฐกำหนดพื้นที่ตำบลไม้รูด จังหวัดตราดเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ เป็นที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมบริการ และศูนย์กลางที่ตั้งสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 800 ไร่ รวมพื้นที่ 3 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 บ้านไม้รูด หมู่ที่ 2 บ้านหนองม่วง และหมู่ที่ 5 บ้านห้วงบอน เพื่อเปิดโอกาสให้นักลงทุนภาคเอกชนทั้งใน และนอกพื้นที่เข้ามาลงทุน ส่วนพื้นที่รอบ ๆ นอกจากจะถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่สีเหลืองโดยเฉพาะช่วงที่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชน และอีกโซนเป็นพื้นที่สีเขียว ซึ่งจะพื้นที่อนุรักษ์ชนบท และเกษตรกรรม รวมทั้งเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นเมืองเกษตรกรรม และการลงทุนเชิงพาณิชย์ โดยในส่วนของเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราดมีการเตรียมโครงการพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ไว้เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราด. ออนไลน์. 2559) ซึ่งประกอบด้วย

1. ทางหลวง หมายเลข 3 ตราด - หาดเล็ก ตอน 2 - 4
2. ท่าเทียบเรือเนกประสงค์คลองใหญ่ จ.ตราด
3. ถนนสายทางเข้าท่าเทียบเรือเนกประสงค์คลองใหญ่ อ.คลองใหญ่ จ.ตราด
4. การก่อสร้างถนน 4 ช่องจราจรเข้าท่าเทียบเรือเนกประสงค์คลองใหญ่
5. สถานีขนส่งสินค้า จ.ตราด
6. โครงการก่อสร้างขยายพื้นที่ลานตรวจคอนเทนเนอร์สินค้าด่านศุลกากรคลองใหญ่
7. โครงการเพิ่มศักยภาพด่านสินค้าเกษตรชายแดน/ ด่านปศุสัตว์ จ.ตราด
8. การปรับปรุงห้องปฏิบัติการด่านตรวจพืช และการตรวจสอบสินค้าเกษตร
9. อาคารที่ทำการสถานีตำรวจขนาดเล็ก
10. อาคารที่พักอาศัย
11. การขยายประปาส่วนภูมิภาคคลองใหญ่

จังหวัดตราดมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ (ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (OSS). 2558 : 31) ดังนี้

1. ตั้งอยู่บนแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ สามารถเข้าถึงท่าเรือแหลมฉบัง (ประมาณ 340 กิโลเมตร) รวมถึงท่าเรือสีหนุวิลล์ ประเทศกัมพูชา(ประมาณ 250 กิโลเมตร)
2. มีฐานการท่องเที่ยวนในพื้นที่ และสามารถเชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษเกาะกง (กัมพูชา) ซึ่งมีการลงทุนมาจากต่างชาติ เช่น โรงงานรถยนต์เกาหลี (Hyundai) โรงงานผลิตลูกวอลเลย์บอล (Mikasa) และผลิตสายไฟในรถยนต์ (Yasaki) จากญี่ปุ่น

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

แนวความคิด ความหมายเกี่ยวกับความรู้ นั้น จากการศึกษาของ

เบนจามินบลูม (Benjamin S. Bloom. ชาติค.ศ. : ชาติเลขหน้า ; อ้างถึงใน อักษร สวัสดิ์. 2542 : 26 - 28) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ ว่าหมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะวิธีการและกระบวนการต่าง ๆ ของโครงการวัตถุประสงค์ในด้านความรู้ โดยเน้นในเรื่องของกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำ อันเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดระเบียบ โดยก่อนหน้านั้นในปี ค.ศ. 1965 บลูมและคณะ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้หรือพุทธิพิสัย ของคนว่าประกอบด้วยความรู้ตามระดับต่าง ๆ รวม 6 ระดับ ซึ่งอาจพิจารณาจากระดับความรู้ในขั้นต่ำไปสู่

ระดับของความรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป โดยลุ่มและคณะ ได้แจกแจงรายละเอียดของแต่ละระดับไว้ ดังนี้

1. ความรู้หมายถึงการเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึกได้ถึงความคิดวัตถุและปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กัน ไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยู่ยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

2. ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอดเป็นความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ความจำ ให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. การนำไปปรับใช้ เป็นความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการกับความคิดรวบยอดมาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งนั้น

4. การวิเคราะห์ เป็นความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจ และการนำไปปรับใช้ โดยมีลักษณะเป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อย ที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งการสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อดูว่าส่วนประกอบปลีกย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง

5. การสังเคราะห์ เป็นความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อย ๆ หรือส่วนใหญ่ ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นเรื่องราวอันหนึ่งอันเดียวกัน การสังเคราะห์จะมีลักษณะของการเป็นกระบวนการรวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างที่ยังไม่ชัดเจนขึ้นมาก่อน อันเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ภายในขอบเขตของสิ่งที่กำหนดให้

6. การประเมินผล เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับความคิด คำนิยาม ผลงาน คำตอบ วิธีการและเนื้อหาสาระเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยมีการกำหนดเกณฑ์ เป็นฐานในการพิจารณาตัดสินใจประเมินผล จัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สูงสุดของพุทธิลักษณะ (Characteristics of Cognitive Domain) ที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ การนำไปปรับใช้ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์เข้ามาพิจารณาประกอบกันเพื่อทำการประเมินผลสิ่งหนึ่งสิ่งใด

ความรู้คือ สิ่งที่มนุษย์สร้าง ผลิต ความคิด ความเชื่อ ความจริง ความหมาย โดยใช้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ตรรกะ แสดงผ่านภาษา เครื่องหมาย และสื่อต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เป็นไปตามผู้สร้าง ผู้ผลิตจะให้ความหมาย

การจำแนกความรู้ตามลักษณะ

1. ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคล เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์

2. ความรู้ที่ชัดเจน เป็น ความรู้ที่สามารถ ถ่ายทอดได้โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึก

ความรู้ตามโครงสร้าง

1. โครงสร้างส่วนบนของความรู้ ได้แก่ Idea ปรัชญา หลักการ อุดมการณ์
2. โครงสร้างส่วนล่างของความรู้ ได้แก่ ทัศนคติการของความรู้ ได้แก่ องค์ความรู้ที่แสดงในรูปของข้อเขียน สัญญา การแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ศิลปะ การเดินทาง การเมือง โครงสร้างส่วนล่างของความรู้มีโครงสร้างระดับลึกคือ ความหมาย

ความรู้และอำนาจ

ความรู้และอำนาจ เป็นสิ่งเดียวกัน เพราะถูกผลิต และ เคลือบไว้ภายใต้รูปแบบ 2 รูปแบบคือ

1. รูปแบบที่แสดงออกถึงความรุนแรง ได้แก่ ความรู้ทางการปราบปราม การทหาร การควบคุมนักโทษ อาชญวิทยา การสงคราม จิตเวชศาสตร์
2. รูปแบบที่แสดงออกถึงความไม่รุนแรง แต่แฝงไว้ด้วยความรุนแรง ได้แก่ ความรู้ทางด้านสื่อสารมวลชน การโฆษณา การตลาด ทฤษฎีบริหารธุรกิจ ทฤษฎีทางการเมือง ความรู้ทางการศึกษา การพัฒนาและทุกสิ่ง ที่ใช้การครอบงำความคิด ผ่านปฏิบัติการทางการสร้างความรู้เพื่อกีดกัน/เบียดขับ/ควบคุม มนุษย์

ความรู้ภายใต้บริบทเฉพาะ

ความรู้ภายใต้บริบทเฉพาะ คือ ความรู้ที่มีความเฉพาะเจาะจงไปที่บางบริบท บางสถานการณ์ ให้ลองจินตนาการถึงเห็นสองพันธุ์ที่ขึ้นอยู่คนละฝากของภูเขา พันธุ์หนึ่งสามารถรับประทานได้ อีกพันธุ์เป็นเห็ดที่มีพิษ เมื่อข้ามขอบเขตนั้นไปอีกฝั่งหนึ่ง การใช้ความรู้ที่ขึ้นกับขอบเขตทางนิเวศเดิม อาจทำให้หอดตาย หรือไม่ก็เกิดอันตรายจากพิษได้

กระบวนการสร้างความรู้บางอย่าง เช่น การลองผิดลองถูก หรือการเรียนรู้จากประสบการณ์ มักก่อให้เกิดความรู้ที่อยู่ภายใต้บริบทเฉพาะ ประโยชน์หนึ่งของกระบวนการวิทยาศาสตร์คือทฤษฎีที่ได้จากระเบียบวิธีนี้ มักจะอิงกับบริบทเฉพาะน้อยกว่าวิธีอื่น ๆ

ความรู้ภายใต้บริบทเฉพาะมักแฝงอยู่ในภาษา วัฒนธรรม หรือประเพณี นักวิพากษ์ลัทธิจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม กล่าวว่า การเกิดขึ้นของวัฒนธรรมเดียวทำให้ความรู้ท้องถิ่นบางอย่างถูกทำลายลง

สังคมวิทยาความรู้

บางแง่มุมของความรู้ก่อให้เกิดลักษณะทางสังคม ตัวอย่างเช่น ความรู้นั้นเป็นรูปแบบหนึ่งของทุนทางสังคม สังคมวิทยาความรู้ศึกษากระบวนการที่สังคมและความรู้มีการกระทำต่อกัน

ทั้งปัจเจกและสังคมต่าง ๆ ได้รับความรู้ผ่านทางประสบการณ์ การสังเกต และการอุปนัย การที่รู้นี้แพร่กระจายถูกศึกษาในการแพร่กระจาย ทฤษฎีการแพร่กระจายของนวัตกรรมศึกษา

ปัจจัยที่ทำให้ผู้คนตระหนัก ทดลอง และนำแนวคิดและเทคโนโลยีใหม่เข้ามาใช้ ซึ่งสามารถช่วยอธิบายพัฒนาการของความรู้ได้

นอกจากนี้แล้วยังมีนักวิชาการท่านอื่น ๆ ที่ได้ให้คำจำกัดความของความรู้ไว้ ดังต่อไปนี้
 เชียรศรี วิวิศศิริ (2527 : 19 - 20) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนรู้ในผู้ใหญ่เกิดจากการประสบการณ์ 3 ประการ คือ

1. การเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ทางธรรมชาติ คือ เรียนรู้จากสภาพธรรมชาติที่อยู่ใกล้ ๆ ตัว
2. การเรียนรู้จากประสบการณ์ทางสังคม มีอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น การเรียนรู้จากการอ่านหนังสือ โทรทัศน์ เป็นต้น
3. การเรียนรู้จากสภาพการณ์ของการจัดการเรียนการสอน คือ มีผู้แทนจากสถาบันจัดระดับการเรียนรู้มีจุดหมายและต่อเนื่อง

จากความหมายดังกล่าว ความรู้ หมายถึง การรับรู้ข้อเท็จจริง ความจริง กฎเกณฑ์ และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการศึกษา จากรายงาน ซึ่งพฤติกรรมเบื้องต้นที่ผู้เรียนสามารถทำได้ ได้โดยได้ยิน การมองเห็น การสังเกต หรือจากประสบการณ์ทางธรรมชาติ คือ เรียนรู้จากสภาพธรรมชาติที่อยู่ใกล้ ๆ ตัว การเรียนรู้จากสังคม เช่น จากการอ่านหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หรือจากการเรียนการสอน คือ มีผู้แทนจากสถาบันจัดลำดับการเรียนรู้อย่างมีจุดหมายและต่อเนื่อง เป็นต้น (บล็อกสปอตคอม. ออนไลน์. 2559)

ศรันย์ ชูเกียรติ (2541 : 14) ได้ให้ความหมายขององค์ความรู้ว่า หมายถึงความรู้ในการทำบางสิ่งบางอย่างที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่กิจกรรมอื่นๆ ไม่สามารถกระทำได้ ซึ่งปัจจุบันองค์ความรู้ถือเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีความสำคัญต่อกิจการมาก เนื่องจากเป็นที่มาของการก่อกำเนิดกำไรในธุรกิจและเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน รวมถึงทำให้ธุรกิจสามารถดำรงอยู่ได้ในระยะยาว

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

ทัศนคติ เป็นคำที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย สำหรับการนิยามคำว่า ทัศนคติ นั้น ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533 : 122) ได้ให้ความหมายว่า ทัศนคติ เป็นดัชนีชี้ว่าบุคคลนั้นคิดและรู้สึกอย่างไร กับคนรอบข้าง วัตถุหรือสิ่งแวดล้อมตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ โดย ทัศนคติ นั้นมีรากฐานมาจาก ความเชื่อที่อาจส่งผลถึง พฤติกรรม ในอนาคตได้ ทัศนคติ จึงเป็นเพียงความพร้อม

ที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็นมิติของการประเมิน เพื่อแสดงว่า ชอบหรือไม่ชอบ ต่อประเด็นหนึ่ง ๆ ซึ่งถือเป็นการสื่อสารภายในบุคคลที่เป็นผลกระทบมาจาก การรับสาร อันจะมีผลต่อพฤติกรรมต่อไป

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531 : 2) กล่าวถึง ทักษะคติที่เชื่อมโยงไปถึงพฤติกรรมของบุคคลว่า ทักษะคติ หมายถึง

1. ความสลับซับซ้อนของความรู้สึกรู้สึก หรือการมีอคติของบุคคล ในการที่จะสร้างความพร้อมที่จะกระทำการใดสิ่งหนึ่งตามประสบการณ์ของบุคคลนั้นที่ได้รับมา
2. ความโน้มเอียง ที่จะมิปฏิบัติต่อบุคคลใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดีหรือต่อต้านสิ่งแวดล้อมที่จะมาถึงทางหนึ่งทางใด
3. ในด้านพฤติกรรม หมายถึง การเตรียมตัว หรือความพร้อมที่จะตอบสนอง จากคำจำกัดความต่าง ๆ เหล่านี้ จะเห็นได้ว่ามีประเด็นร่วมที่สำคัญดังนี้คือ

3.1 ความรู้สึกภายใน

3.2 ความพร้อม หรือ แนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในทางใดทางหนึ่ง

ทักษะคติเป็นการกำหนดของพฤติกรรมเพราะว่าเกี่ยวพันกับการรับรู้ บุคลิกภาพ และการจูงใจ ทักษะคติเป็นความรู้สึกทั้งทั้งในทางบวกและในทางลบ เป็นภาวะจิตใจของการเตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้และถูกปรับตัว ให้เข้ากับองค์การ โดยประสบการณ์ที่ใช้อิทธิพล ที่มีลักษณะเฉพาะต่อการตอบสนอง ของบุคคลไปสู่บุคคล สิ่งของ และสถานการณ์ของแต่ละบุคคล หรืออาจกล่าวได้ว่า ทักษะคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา และมีอิทธิพลอย่างมากต่อสิ่งที่เราสนใจ สิ่งที่เราจดจำ และการแปลความหมายข้อมูล ไม่ว่าจะ เป็นบุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์ และอื่น ๆ รวมถึงท่าทีที่แสดงออก อันมุ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีแนวโน้มต่อการตอบสนองทางด้านอารมณ์ โดยเป็นความรู้สึกที่ชอบหรือไม่ชอบ ถูกใจหรือไม่ถูกใจ ดีหรือไม่ดี สนใจหรือไม่สนใจ อันเป็นผลมาจากการประเมินสิ่งที่เป็นสิ่งเร้า และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวบุคคลนั่นเอง ทักษะคิตีมีลักษณะที่เป็นนามธรรม และเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการแสดงออกทางด้านปฏิบัติ แต่ไม่ใช่แรงจูงใจและแรงขับ หากเป็นสภาพแห่งความพร้อมที่จะได้ตอบและแสดงให้ทราบถึง แนวทางของการตอบสนองของบุคคล ทักษะคติจึงนับได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม และมีผลต่อแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งเป็นส่วนที่เราสามารถสังเกตเห็นได้ (โนวาวิช. ออนไลน์. 2560)

“ทัศนคติ หมายถึง สภาวะทางจิต และสภาวะทางประสาทเกี่ยวกับความพร้อม ซึ่งเกิดขึ้นโดยอาศัยประสบการณ์เป็นตัวนำ หรือมีอิทธิพลเหนือการตอบสนองของแต่ละบุคคลที่มีต่อวัตถุ และสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน”

“ทัศนคติ หมายถึง ระบบที่มีลักษณะมั่นคงอันหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบทางด้านแนวโน้มเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ”

“ทัศนคติ หมายถึง ส่วนประกอบสองส่วน คือ ความรู้สึกในการที่จะชอบหรือไม่ชอบ และความรู้หรือความเชื่อซึ่งอธิบายถึงลักษณะ ตลอดจนความสัมพันธ์ของสิ่งหนึ่งที่มีต่อสิ่งอื่น ๆ”

โครงสร้างและองค์ประกอบของทัศนคติ

โดยปกติแล้วทัศนคติจะมีตำแหน่งที่ไม่คงที่ ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบ ตัวอย่างเช่น การที่เราชอบหรือไม่ชอบการบริการของร้านอาหาร หรือภัตตาคารที่เราไปรับประทานอาหาร หรือแม้แต่แนวโน้มนโยบายทางการบริหารที่เราชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์สิ่งแวดล้อมในขณะนั้น ๆ ในมุมมองของทัศนคติมีโครงสร้างที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

1. ความพอใจของบุคคล เกิดจากความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ได้พบเห็นหรือได้รับโดยตรง ความพอใจมีความคล้ายคลึงกับอารมณ์ เช่นคนส่วนใหญ่จะมีปฏิกิริยาต่อคำว่า “รัก” “เกลียด” หรือ “สงคราม” เช่นเดียวกับการที่นักศึกษาไม่ชอบวิชาบางวิชา ซึ่งถ้าวิชานั้นเป็นวิชาเลือก เขาอาจจะไม่เลือกเรียนในรายวิชานั้น แต่ถ้าเป็นวิชาเอกหรือวิชาบังคับอาจจะทำให้เขามีความว่าวุ่นใจ

2. ความตระหนักคือความรู้สึกที่บุคคลยอมรับเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เช่น คุณอาจเชื่อว่า คุณจะชอบวิชาที่เรียน ทั้งนี้เพราะเป็นวิชาที่มีตำราเรียนดีมาก และเวลาเรียนเป็นเวลาที่เหมาะสม ผู้สอนเก่ง การรับรู้ในสิ่งดังกล่าวอาจจะถูกทั้งหมดหรือบางส่วนหรืออาจจะผิดทั้งหมดก็ได้ ความตระหนักจะอยู่บนพื้นฐานของการรับรู้ในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นจริง

3. ความตั้งใจ คือองค์ประกอบของทัศนคติที่นำไปสู่พฤติกรรม เช่น ถ้าคุณชอบอาจารย์ผู้สอน คุณอาจจะตั้งใจเรียนในวิชาที่เขาสอน ความตั้งใจไม่สามารถจะแปลงออกมาเป็นพฤติกรรมปกติคุณอาจจะตั้งใจทำในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งในเวลาต่อมาความตั้งใจนั้นอาจจะเปลี่ยนไปได้ ทัศนคติมีแหล่งที่มาหลายทาง เป็นต้นว่า ครอบครัว กลุ่มที่เท่าเทียมกัน ประสบการณ์ของงาน วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และภาษามีอิทธิพลต่อทัศนคติ ประสบการณ์เริ่มต้นจากครอบครัวด้วยการส่งเสริมการสร้างทัศนคติของแต่ละบุคคล ทัศนคติของเด็กปกติจะมีลักษณะเช่นเดียวกับของพ่อแม่ แต่เมื่อเติบโตเป็นวัยรุ่นจะเริ่มถูกอิทธิพลของกลุ่มครอบครัวมากขึ้น กลุ่มที่เท่าเทียมกันจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติ เพราะแต่ละบุคคลต้องการถูกยอมรับโดยบุคคลอื่น วัยรุ่นจึงต้องการการยอมรับโดยการเข้ามามีส่วนร่วม กับ ทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน หรือโดยการปรับปรุงทัศนคติเพื่อเข้ากันกับกลุ่มให้ได้

ส่วนองค์ประกอบของทัศนคติโดยทั่วไปสามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์หรือความรู้สึก เป็นความรู้สึกที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน ภาวะทางด้านอารมณ์และความรู้สึกที่เกี่ยวกับคนบางคน ทั้งความคิด เหตุการณ์ หรือจุดประสงค์ ที่มีต่อสิ่งเร้าอันใดอันหนึ่ง อันเป็นผลมาจากการประเมิน สิ่งเร้าอันนั้น ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ ถูกใจหรือไม่ถูกใจ สนใจหรือไม่สนใจ องค์ประกอบด้านนี้เกิดจากการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไขของคนเราในอดีต ซึ่งมีผลต่อความรู้สึกในด้านบวก หรือลบที่มีต่อสิ่งที่ได้รับรู้มา ตัวอย่างเช่น ถ้าเด็กได้รับประสบการณ์ที่เลียดูที่ตีมา มีความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อการมีครอบครัว อันเป็นผล สืบเนื่องมาจากประสบการณ์ของการแสดงความรักของพ่อแม่ที่มีต่อเด็ก ในทางตรงกันข้ามถ้าเด็ก ได้รับประสบการณ์ในครอบครัวมาแบบที่ไม่ดี มีความคับข้องใจขาดความอบอุ่นในการเลี้ยงดู ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการมีครอบครัว ก่อให้เกิดความรู้สึกไม่พอใจ หรือเกลียดชังการมีครอบครัวได้ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ประสบการณ์ที่ไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้นหรือเรื่องนั้นนั่นเอง

2. องค์ประกอบด้านการรับรู้หรือความเชื่อเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้หรือความเชื่อ ความคิดเห็น ความเข้าใจหรือความรู้ที่แต่ละบุคคลยึดมั่น ไว้ในใจที่มีต่อสิ่งเร้า หรือต่อสิ่งของหรือ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะเป็นข้อมูลที่ได้เก็บสะสมมาจากการประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมา ความเชื่อที่ได้มานี้จะเป็นความเชื่อที่ได้มาจากการประเมิน ซึ่งมักจะออกผลเป็นแนวโน้มทางใด ทางหนึ่งว่าดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ มีคุณค่าหรือไม่มีคุณค่า ทัศนคติของบุคคลที่แสดงออกมา แบบนี้จะทำให้ผู้อื่นทราบว่าบุคคลนั้นมีความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในทางใดทางหนึ่ง ความเชื่อ เช่นนั้นมีผลต่อการแสดงออกของบุคคล เช่น ความเชื่อในลัทธิ และอุดมการณ์ในทางการเมือง ความเชื่อในเรื่องจิตวิญญาณ หรือความเชื่อในโหราศาสตร์ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการประเมินและ ที่ได้สร้างเป็นความเชื่อขึ้นมาในสังคมนั่นเอง

3. องค์ประกอบความพร้อมที่จะกระทำหรือด้านพฤติกรรมเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับส่วนของความรู้สึก เป็นความพร้อมหรือแนวโน้มของบุคคล ที่จะแสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หลังจากประเมินค่าของสิ่งนั้นแล้ว และการทำต่อสิ่งเร้าตามความเชื่อ หรือความรู้สึกของตน พฤติกรรมจึงเป็นสิ่งสะท้อนของทัศนคติที่แสดงออกมาให้ปรากฏเห็นยัง ภายนอก จึงอาจกล่าวได้ว่าทัศนคติเป็นตัวจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา อาจจะไปในทาง เดียวกับทัศนคติหรือในทางที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคตินั้นก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งเป็นตัวแปร ของพฤติกรรม เป็นต้นว่า สถานภาพสถานการณ์ และเหตุการณ์สิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น พฤติกรรมหรือทางโน้มเอียงในการที่จะปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าหากเขามีทัศนคติในทางที่ไม่ดี ความพร้อมเพียงในการปฏิบัติตอบทางพฤติกรรมก็จะเป็นไปในทางที่ทำลาย โจมตี ไล่ไฟ หรือ

กลิ่นแก๊สต่าง ๆ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากมีทัศนคติต่อสิ่งนั้น ๆ ในทางที่ดี ความพร้อมเพียงในการปฏิบัติตามแนวทางพฤติกรรมก็จะเข้าไปในทางสร้างสรรค์ชมเชย สนับสนุน ให้ความช่วยเหลืออุดหนุน

องค์ประกอบของทัศนคติ 3 ประการ

ตัวกระตุ้น ----->	ทัศนคติ ----->	ผลลัพธ์
องค์ประกอบของงาน	ทัศนคติ	การตอบสนอง
- การออกแบบงาน		อารมณ์
- รูปแบบการจัดองค์การ	- ความรู้สึก	การกำหนดเกี่ยวกับความผูกพัน
- นโยบายบริษัท	- ความเข้าใจ	การรับรู้
- เทคโนโลยี	- พฤติกรรม	การกำหนดเกี่ยวกับความเชื่อ
- เงินเดือน		การกระทำ
- ผลประโยชน์พิเศษที่ให้ลูกจ้าง		การกำหนดเกี่ยวกับพฤติกรรม

การก่อตัวและการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติ

ทัศนคติเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลที่เกิดขึ้นมาจากภายในตัวบุคคล เป็นลักษณะของการจัดระเบียบแนวความคิด ความเชื่อ อุปนิสัย และสิ่งจูงใจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเสมอแล้วมีการประเมินทุกสิ่งทุกอย่างที่เข้ามาสัมผัสอยู่ตลอดเวลา เป็นโครงสร้างที่สลับซับซ้อนกว่าจะพัฒนาก่อตัวขึ้นมาเป็นทัศนคติได้ ก็ต้องได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการหลายทางด้วยกัน มีดังต่อไปนี้

การจูงใจทางร่างกายบุคคลจะสร้างทัศนคติต่อสิ่งที่มีผลกระทบไม่ว่าจะเป็นตัวบุคคล หรือสิ่งของที่เข้ามาเกี่ยวข้อง และได้รับการตอบสนองตามความต้องการ หรือแรงขับทางร่างกายหากบุคคลหรือสิ่งของช่วยให้เขาได้มีโอกาสตอบสนองตามความต้องการของตนได้ ก็จะสร้างทัศนคติที่ดีต่อบุคคลหรือสิ่งของนั้น และในทางตรงกันข้ามจะสร้างทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งของหรือบุคคลที่ขัดขวางมิให้เขาตอบสนองความต้องการได้

ข่าวสารข้อมูลบุคคลจะสร้างทัศนคติจากประสบการณ์ ข่าวสารและข้อมูลที่แต่ละคนได้รับมา ก็จะถูกกลไกของการเลือกเฟ้นในการมองเห็นและเข้าใจปัญหาต่าง ๆ (Selective Perception) แล้วถูกเก็บและสร้างเป็นทัศนคติขึ้นมา

การเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ซึ่งกลุ่มต่าง ๆ นับว่ามีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติให้กับตัวบุคคลได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกับกลุ่มที่บุคคลจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่ด้วยเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการ

เกี่ยวข้องกับกลุ่ม โดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตาม กลุ่มเหล่านี้ได้แก่ ครอบครัว กลุ่มเพื่อนเรียน กลุ่มเพื่อนร่วมงาน กลุ่มอ้างอิง กลุ่มกีฬา และกลุ่มสังคมต่าง ๆ

ประสบการณ์ซึ่งประสบการณ์ที่ผ่านมาของบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะทำให้นุคคลประเมินสิ่งที่เขาได้มีประสบการณ์มานั้นจนกลายเป็นทัศนคติขึ้นได้ อยู่ที่เขาจะมีประสบการณ์ต่อสิ่งเหล่านั้นอย่างไร ถ้าเขามีประสบการณ์ที่ดีต่อบุคคลหรือสิ่งของที่มาสัมผัสด้วยก็จะทำให้เขามีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งเหล่านั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าเขามีประสบการณ์ที่ไม่ดีต่อบุคคลหรือสิ่งของที่มาสัมผัสด้วย ก็จะทำให้เขามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งเหล่านั้น

บุคลิกภาพบุคคลอาจมีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติของบุคคลด้วยลักษณะท่าทาง อากัปกริยา และความประพฤติของบุคคลจะมีส่วนทางอ้อมที่สำคัญในการสร้างทัศนคติให้กับบุคคลได้

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติตั้งอยู่บนฐานคิดที่ว่าทัศนคติเป็นสิ่งที่ไม่ใช่ลักษณะถาวรของบุคลิกภาพ และก็ไม่ใช่เป็นสิ่งที่แน่นอนตายตัว บางคนอาจมีประสบการณ์ที่ได้รับไม่ว่าจะเป็นความเครียด หรือความไม่สบายจากสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลให้คนเหล่านั้นเปลี่ยนความรู้สึกไป โดยการเปลี่ยนทัศนคติหรือพฤติกรรม เช่น การได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ อาจจะทำให้ทัศนคติเปลี่ยนแปลงได้ ผู้บริหารอาจจะมีทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับเพื่อนร่วมงานใหม่ เพราะว่าเขาไม่มีประสบการณ์มาก่อน แต่หลังจากที่ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานใหม่ ผู้บริหารพบว่าเขาก็มีความสามารถในเชิงพัฒนา สิ่งดังกล่าวอาจกระทำให้ผู้บริหารกลับมามีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานใหม่ ได้ทัศนคติของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงได้ไม่ถาวรนัก มักจะมีการเปลี่ยนแปลงไปก็ต่อเมื่อมีสิ่งเร้า หรือมีสิ่งมากระตุ้นให้เกิดความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลง เช่น ถ้ามีสิ่งของทำให้ทัศนคติเปลี่ยน ทัศนคติของคนที่มีต่อสิ่งของก็จะเปลี่ยนไปด้วย เช่นเดียวกับคนงานที่มีทัศนคติเกี่ยวกับค่าจ้างว่าไม่เป็นธรรม แต่ถ้านายจ้างเพิ่มค่าจ้างขึ้นจนทำให้ลูกจ้างเกิดความพอใจ ทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวก็จะเปลี่ยนไปในทางที่ดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจองค์ความรู้ทางด้านผลการศึกษาที่ตรงหรือใกล้เคียงกับหัวข้อในการวิจัยพบว่า มีเอกสารงานวิจัยดังนี้

วีระศักดิ์ ญาวิระ (2549) ได้วิจัยเรื่อง ผลกระทบของนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีต่ออำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยใช้วิธีการศึกษาคือการวิจัยเชิงสำรวจจากประชาชน เป็นการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและการสัมภาษณ์

ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ นักธุรกิจ พ่อค้า ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับทราบนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีต่ออำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จากเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการมากที่สุด และเห็นด้วยกับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเห็นว่า จะมีผลกระทบทางด้านความเป็นอยู่ การถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน ความเสมอภาค ระหว่างชุมชนกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความมั่นคงปลอดภัย ทั้งยังเห็นว่าจะเกิดผลดีต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของอำเภอแม่สาย

สำหรับผลกระทบของนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีต่ออำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่านโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษมีผลกระทบต่อการค้าของ อำเภอแม่สายอยู่ในระดับน้อย โดยเห็นว่าอำเภอแม่สายจะกลายเป็นศูนย์กลางการค้าชายแดน เป็นประตูการค้าและการลงทุน และจะเป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไทย กับประเทศเพื่อนบ้าน

ส่วนแนวทางและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการปรับตัวเพื่อรองรับนโยบายเขตเศรษฐกิจ พิเศษของอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่ารัฐบาลควรปรับปรุง นโยบายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่อำเภอแม่สาย ส่วนแนวทางการพัฒนาปรับตัวของ อำเภอแม่สาย กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าควรประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับ นโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เพื่อให้ประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ได้รับทราบและมีความเข้าใจมากขึ้น

จิตพัทธ์ วังยาว (2551) ได้วิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงราย โดยใช้วิธีการศึกษาคือการวิจัยเชิงสำรวจจากประชาชน ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัด เชียงราย พบว่า ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรม ด้านสุขภาพ ด้านกายภาพ ด้านการค้าชายแดน และด้านสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจสรุปได้ว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่มีความเห็นว่าการดำเนินการในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัด เชียงราย มีผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยในแนวทางการป้องกันและ แก้ไขปัญหาในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่มีความเห็นด้วยในแนวทางดังกล่าว

ศุรพงษ์ ปิยะโชติ (2554) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ท้องถิ่นกับการส่งเสริมการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษการค้าชายแดนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี โดยศึกษาเป็น 2 ประเด็น คือ 1) บทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ท้องถิ่นต่อการกำหนดนโยบายการส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษการค้าชายแดนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี และ 2) แนวโน้มปัญหาและผลที่คาดว่าจะเกิดจากนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษการค้าชายแดนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้วิธีการศึกษาคือการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเลือกผู้ตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือในการศึกษาใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ประเด็นที่ 1) หน่วยงานท้องถิ่นมีบทบาทในการวางแผนการทำงานให้ข้อมูลสนับสนุนในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งแจ้งและเยียวยาผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ สร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนท้องถิ่นกับภาครัฐ หน่วยงานส่วนภูมิภาค มีบทบาทในการรับแผนจากรัฐบาลมากำหนดเป็นแผนในระดับปฏิบัติการ สร้างความเข้าใจและเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ ส่วนกลุ่มผลประโยชน์ท้องถิ่นมีบทบาทในการเป็นสื่อกลางและรับฟังข้อคิดเห็น เพื่อนำไปเสนอสู่ภาครัฐ ประเด็นที่ 2) แนวโน้มปัญหาและผลที่คาดว่าจะเกิดจากนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษการค้าชายแดน ได้แก่ ปัญหาด้านที่ดินที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของความมั่นคง ปัญหาด้านการทำงานของหน่วยงานของรัฐในการประสานและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ในการส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจควบคู่กับการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม ปัญหาด้านนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะความต่อเนื่องของนโยบายเปิดประตูการค้าฝั่งตะวันตกและปัญหาด้านองค์ความรู้ และข้อมูลสนับสนุนในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

จากการทบทวนเอกสารงานวิชาการและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่าวรรณกรรมหรือพรมแดนความรู้ที่ผ่านมาแล้วนั้น มีจุดแข็งของการศึกษาคือ เป็นการศึกษาเรื่องผลกระทบจากการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์เขตเศรษฐกิจพิเศษ ผลกระทบของนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษบทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ท้องถิ่นต่อการส่งเสริมการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษการค้าชายแดน โดยเป็นการศึกษาถึงผลได้ผลเสียของเศรษฐกิจพิเศษที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเป็นประโยชน์กับพื้นที่ซึ่งแตกต่างกันกับบริบทของแต่ละพื้นที่อย่างไรก็ตามวรรณกรรมดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่ายังมีจุดอ่อนในเชิงวิชาการอีกในหลายประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่มุมมองของความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดที่เป็นเรื่องใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นกับผู้คนในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด การศึกษาเรื่องความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดจึงมีความจำเป็น เนื่องจากจะช่วยเติมเต็มในเรื่องที่เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งนี้เพราะการเกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่อำเภอคลองใหญ่

จังหวัดตราด ถือเป็นเรื่องใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นเป็นแห่งแรกในภาคตะวันออก และยังไม่มีการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องศึกษาความรู้และทัศนคติของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้าน ซึ่งงานวิจัยเรื่องนี้จะช่วยเติมเต็มจุดอ่อนเหล่านี้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยในที่นี้ใช้การวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ วิธีวิทยาในการผสมผสานใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและเสริมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (การสัมภาษณ์) ดังนั้นในบทที่ 3 ของการวิจัยจึงนำเสนอรายละเอียดวิธีการดำเนินงานวิจัยเชิงผสมผสาน ใน 2 หัวข้อหลัก ได้แก่

1. การวิจัยเชิงสำรวจ
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำนวนทั้งสิ้น 15,511 คน (สำนักทะเบียนราษฎรอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด. ข้อมูล ณ วันที่ 7 สิงหาคม 2559)

2. ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำนวนทั้งสิ้น 390 คน ดังนี้

การกำหนดขนาดตัวอย่างจะใช้สูตรของทาจโร ยามาเน่ความคลาดเคลื่อนมากที่สุดที่ยอมรับได้ที่ +/- 0.5% โดยมีระดับความเชื่อมั่น 95%

คำนวณสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม

$$\text{จะได้ } n = \frac{15,511}{1 + (15,511 \times (0.05)^2)}$$

$$= \frac{15,511}{39.7775}$$

$$= 389.9440$$

$$= 390$$

ดังนั้น ขนาดของตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 390 คน

เมื่อได้กำหนดขนาดตัวอย่างตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดเทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน คือขั้นแรกจะใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน และขั้นที่สองจะใช้การสุ่มเชิงระบบ

การสุ่มแบบสัดส่วนจะพิจารณาสัดส่วนของตัวอย่างแยกตามรายชุมชน โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{สูตร} = \frac{\text{จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง}}{\text{จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด}}$$

ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามตำบล

ชื่อตำบล	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง(คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
ตำบลคลองใหญ่	8,441	212
ตำบลไม้รูด	3,502	88
ตำบลหาดเล็ก	3,568	90
รวม	15,511	390

การสุ่มเชิงระบบจะพิจารณาจากลำดับรายชื่อของประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง โดยแบ่งออกเป็นช่วงเท่า ดังนี้

$$\text{สูตร} = \frac{\text{จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง}}{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}}$$

$$= \frac{8,441}{212}$$

$$= 39.8160$$

$$= 40$$

สรุป การสุ่มเชิงระบบจะใช้พิจารณาจากลำดับรายชื่อของประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง โดยแบ่งออกเป็นช่วงเท่า ดังนี้ 1, 41, 81, 121, ...

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมตามกรอบแนวคิดและตัวแปรที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ลักษณะแบบปลายปิดและเลือกตอบ ประกอบด้วย เพศ อาชีพ การศึกษา และและลักษณะแบบปลายเปิด ได้แก่ อายุและรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยสร้างคำถามให้ผู้ตอบเลือกตอบ ใช่/ไม่ใช่ ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 10 ข้อ

การแปลผล ข้อคำถามเป็นการวัดระดับความรู้ความเข้าใจ โดยใช้เป็นคำถาม ใช้การวัดแบบใช่/ไม่ใช่ และการให้ค่าน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อเป็นดังนี้ (พิตร ทองซุ่น, 2544 : 223)

ตอบว่า ใช่ คือ ตอบถูกเป็น 1 คะแนน

ตอบว่า ไม่ใช่ คือ ตอบผิดเป็น 0 คะแนน

เกณฑ์การวิเคราะห์ความรู้สามารถแบ่งตามข้อที่ตอบถูกแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

ตอบถูก 1 - 6 ข้อ หมายถึง มีความรู้ในระดับต่ำ

ตอบถูก 7 - 10 ข้อ หมายถึง มีความรู้ในระดับสูง

ตอนที่ 3 เป็นมาตรวัดแบบให้คะแนน เกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่จัดขึ้น ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ให้คะแนนตามกำหนดไว้ ดังนี้

เห็นด้วยมาก	ให้	5	คะแนน
ค่อนข้างเห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยเลย	ให้	1	คะแนน

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วงดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
1.00 - 1.49	ระดับความหมายไม่เห็นด้วยเลย
1.50 - 2.49	ระดับความหมายค่อนข้างไม่เห็นด้วย
2.50 - 3.49	ระดับความหมายไม่แน่ใจ
3.50 - 4.49	ระดับความหมายค่อนข้างเห็นด้วย
4.50 - 5.00	ระดับความหมายเห็นด้วยมาก

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินผล โดยแบบสอบถาม เป็นแบบปลายเปิด ให้มีการตอบคำถามโดยอิสระ

การทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรง ดังนี้

- การทดสอบความตรงจะใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและหัวข้อวิจัย จำนวน 3 คน คือ

ชื่อ-สกุล	สถานภาพ
1.1 ดร.ปรีชา เปี่ยมพงษ์สานต์	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย
1.2 รศ.ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย
1.3 ผศ.ดร.โอฬาร ถิ่นบางเตียว	ผู้เชี่ยวชาญด้านชุมชนท้องถิ่น
- การทดสอบความเที่ยง จะใช้การทดลองไปเก็บแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ α ได้ค่า = 0.769 ซึ่งถือเป็นระดับยอมรับได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคลจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือ โดยการนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) จำนวนเป็นค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางความเรียง
- การวิเคราะห์ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนาและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยสมมติฐานด้านความรู้ของประชาชน ในข้อที่ 1 - 5 จะใช้การทดสอบด้วยสถิติอนุมานด้วยค่า Chi-square ส่วนการวิเคราะห์สมมติฐานด้านทัศนคติของประชาชนในข้อที่ 6 จะใช้การทดสอบสมมติฐานด้วยค่า (t-test) และจะใช้การทดสอบสมมติฐานด้วยค่า (One-way ANOVA) ในข้อที่ 7 - 10

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในการวิจัย แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 เอกสารชั้นต้น เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นต้น

1.2 เอกสารชั้นรอง เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ แล้ว ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่นำเชื่อถือได้ ได้แก่ เอกสารทางราชการ หนังสือ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ คือ

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เป็นการสัมภาษณ์เจาะลึก โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่

ชื่อ-สกุล

สถานะของผู้ให้ข้อมูล

1. นายสุรศักดิ์ อินทรประเสริฐ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม้รูด

2. นางสาวกัญญา ประสิทธิ์เวช

นายกเทศมนตรีตำบลหาดเล็ก

3. นายธนวุฒิ ธานีกิจ

กำนันตำบลคลองใหญ่

การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลในที่นี้จะใช้รูปแบบดังนี้

1. การตรวจสอบการสัมภาษณ์โดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน ระหว่างเอกสารการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยผู้ให้สัมภาษณ์จะถ่ายทอดความรู้สึกที่แท้จริงเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรธุรกิจพิเศษว่า ได้มีความรู้และมีทัศนคติอย่างไร ซึ่งสามารถนำมาเป็นการตรวจสอบข้อมูลระหว่างเอกสาร ข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก ได้ว่าตรงกันหรือมีข้อแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

2. การตรวจสอบโดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกัน ในการวิจัยจะใช้ผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีจุดยืนต่างกัน เช่น ส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชนในพื้นที่

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล จากนั้นทำการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละประเด็นหลัก และสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานำเสนอผลการวิจัย เรื่อง “ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด” ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 บริบทของพื้นที่อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ระดับความรู้ของประชาชนที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

ตอนที่ 4 ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

ตอนที่ 5 ทดสอบสมมุติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่อง ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอ คลองใหญ่ จังหวัดตราด มีบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตีความข้อมูล ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ดังนี้

จังหวัดตราดตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยห่างจาก กรุงเทพฯ 315 กม. มีเนื้อที่ ประมาณ 2,819 ตร.กม. หรือ ประมาณ 761,875 ไร่ และเป็นพื้นที่ตามเขตปกครองทางทะเล ประมาณ 7,257 ตร.กม. มีอาณา เขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง และประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี และประเทศกัมพูชา ทิศใต้ ติดต่อกับ อ่าวไทย และ น่านน้ำทะเล ประเทศกัมพูชา ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ประเทศกัมพูชา มีทิวเขาบรรทัด เป็นแนว กั้นเขตแดน ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

จังหวัดตราด แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองตราด อำเภอบ่อไร่ อำเภอเขาสมิง อำเภอแหลมงอบ อำเภอเกาะช้าง อำเภอคลองใหญ่ และอำเภอเกาะกูด มีการแบ่ง การปกครองเป็น 38 ตำบล 261 หมู่บ้าน การปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย 1 องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด 14 เทศบาล 29 องค์การบริหารส่วนตำบล (สำนักงานจังหวัดตราด. 2560)

“คลองใหญ่” ได้รับการยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอคลองใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. 2455 การปกครอง ขึ้นกับอำเภอเมืองตราด มีเขตการปกครองตำบลเดียว คือ ตำบลคลองใหญ่ โดยมีขุนชำนาญ บำราบพาล เป็นปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเป็นคนแรก ในปี พ.ศ. 2501 แบ่งเขตการปกครอง เพิ่มอีก 2 ตำบล คือ ตำบลไม้รูด และตำบลหาดเล็ก และได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอคลองใหญ่ เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2502 โดยมีนายประดิษฐ์ กิจนา เป็นนายอำเภอคนแรก ปัจจุบันอำเภอ คลองใหญ่ มีขีดการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง มีจุดผ่านแดนถาวรก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางการค้าชายแดนกับกัมพูชาซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้วิถีชีวิตของชาวอำเภอคลองใหญ่ เปลี่ยนแปลงไป

อำเภอคลองใหญ่ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอมณฑลสีมา จังหวัดเกาะกง ประเทศสาธารณรัฐ กัมพูชาประชาธิปไตย แบ่งการปกครองท้องที่ ออกเป็น 3 ตำบล 20 หมู่บ้าน มีองค์การปกครอง ท้องถิ่น 4 แห่ง คือ เทศบาลตำบลคลองใหญ่ เทศบาลตำบลหาดเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล คลองใหญ่ และองค์การบริหารส่วนตำบลไม้รูด ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ประกอบอาชีพ ทำประมงทะเล

อำเภอคลองใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ 50.2 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 31,375 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอใกล้เคียงและประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองตราด

ทิศใต้ ติดต่อกับอ่าวไทยและน่านน้ำประเทศกัมพูชา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับประเทศกัมพูชา โดยมีเขาบรรทัดเป็นแนวกันเขตแดน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย

ลักษณะการตั้งถิ่นฐานทั้ง 3 ตำบล ดังนี้

1. ตำบลไม้รูด มีการตั้งถิ่นฐานมากบริเวณบ้านไม้รูด บ้านห้วยโสม และบ้านคลองมะนาว โดยในบริเวณปากคลองไม้รูด ซึ่งเป็นที่ตั้งของชุมชนกระจุกตัวหนาแน่นเลียบริมสองฝั่งคลองไม้รูดของหมู่ 6 กับหมู่ 1 รวมประมาณ 400 - 500 หลังคาเรือน เป็นชุมชนประมงดั้งเดิมที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในจังหวัดตราดและเป็นชุมชนที่มีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของการทำประมง โดยการจัดให้มีโครงการธนาคารปู ต่อเนื่องมากกว่า 4 ปี รวมทั้งส่งเสริมให้มีการรวบรวมและคัดแยกขยะในครัวเรือนรักษาสภาพแวดล้อมของลำคลอง

ชุมชนบ้านคลองมะนาว เป็นชุมชนประมงที่ตั้งกระจุกตัวหนาแน่นเลียบริมสองฝั่งคลองเช่นกัน ส่วนบ้านห้วยโสมเป็นชุมชนบนบกที่มีการทำอุปกรณ์ประมงจำหน่าย มีกลุ่มมัดอวนและทำลอบปูม้าใหญ่ที่สุดในประเทศ วันละนับพันลูก จำหน่ายทั่วไทยและกัมพูชา

2. ตำบลคลองใหญ่ แบ่งการปกครองเป็น 2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเทศบาลตำบลคลองใหญ่มีประชากรหนาแน่น ในเขตเทศบาลและบริเวณปากคลองใหญ่ และในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหญ่บริเวณบ้านคลองจาก ทั้งนี้ในบริเวณคลองจากมีเขตป่าสงวนแห่งชาติซ้อนทับบนพื้นที่ตั้งถิ่นฐานชุมชนหนาแน่นอยู่ด้วย

3. ตำบลหาดเล็ก แบ่งพื้นที่เป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นเทือกเขา (ทิศตะวันออก) ระยะจากศูนย์กลางถนนสุขุมวิทประมาณ 500 เมตร และพื้นที่ฝั่งน้ำเค็ม ระยะจากถนนสุขุมวิทไปจรดทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ 1 กิโลเมตร ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของพื้นที่ชุมชนหาดเล็ก มีอยู่ 2 บริเวณหลัก ๆ คือ บริเวณท่าเทียบเรือบ้านคลองมะขาม - คลองสน ซึ่งเป็นชุมชนประมงอยู่บริเวณตอนเหนือและบริเวณหมู่ 4 บ้านหาดเล็ก ด้านใต้สุดติดกับพรมแดนประเทศกัมพูชาหน้าด่านซึ่งเป็นศูนย์กลางพาณิชย์กรรมหลักของพื้นที่ การตั้งถิ่นฐานบริเวณโดยรอบท่าเทียบเรือบางส่วนเป็นกลุ่มชุมชนประมงดั้งเดิมและแรงงานกัมพูชาที่ทำงานในท่าเรือ รวมถึงแรงงานที่ออกไปกับเรือประมงการอยู่อาศัยและประกอบพาณิชย์กรรมมีมากที่สุดในบริเวณนี้

สำหรับพื้นที่หน้าด่าน ซึ่งเป็นย่านธุรกิจหลัก เป็นที่ตั้งของร้านค้าต่างๆ ที่จำหน่ายสินค้าที่มีความหลากหลายเพื่อให้บริการแก่คนในชุมชน นักท่องเที่ยว และผู้ซื้อจากประเทศเพื่อนบ้านผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณโดยรอบพื้นที่เป็นชาวชุมชนดั้งเดิมและผู้ประกอบการที่ทำมาค้าขายบริเวณหน้าด่าน ชาวกัมพูชาที่ค้าขายในบริเวณนี้มีที่อยู่อาศัยฝั่งไทยเป็นส่วนน้อย โดยมากมักข้ามไป - มา ระหว่างสองประเทศ นอกจากนี้ยังมีชุมชนประมงเก่าตั้งถิ่นฐานเป็นกลุ่มอยู่ริมทะเลและริมคลอง

อีก 3 บริเวณหลักคือในพื้นที่หมู่ 5 (บริเวณคลองสน) หมู่ 2 (บ้านคลองนา) และหมู่ 3 (บ้านหาดศาลเจ้า) ซึ่งเป็นชุมชนประมงพื้นถิ่นที่อยู่อาศัยมาแต่เดิมในพื้นที่ (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2558 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

อำเภอคลองใหญ่ ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทำประมงทะเล ที่เหลือประกอบอาชีพรับจ้างที่เกี่ยวข้องกับการประมง มีเพียงร้อยละ 5 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญในอำเภอคลองใหญ่ ได้แก่

1. การเกษตรกรรม อำเภอคลองใหญ่มีพื้นที่ประมาณ 31,375 ไร่ พบว่า พื้นที่เกษตรกรรมที่ทำการปลูกพืชเศรษฐกิจมีจำนวนประมาณ 6,084 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 19.39 ของพื้นที่อำเภอคลองใหญ่ โดยจำนวนพืชเศรษฐกิจที่มีการปลูกมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ยางพารา มีจำนวน 3,034 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 49.86 รองลงมาปาล์มน้ำมัน มีจำนวน 1,038 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 17.06 และทุเรียนมีจำนวน 499 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 8.20 ตามลำดับ

2. สำหรับในพื้นที่อำเภอคลองใหญ่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงพื้นบ้านมีการประมงในทะเลน้ำลึก ประมงชายฝั่ง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งมีการทำประมงน้ำจืดในบางพื้นที่ และการแปรรูปสัตว์น้ำ ในปี 2555 สาขาประมงน้ำลึก มีมูลค่าเพิ่มจำนวน 802.72 ล้านบาท ประมงทะเลชายฝั่ง มีมูลค่าเพิ่มจำนวน 593.39 ล้านบาท แต่เมื่อพิจารณาการขยายตัวพบว่า สาขาประมงทั้งสองมีแนวโน้มลดลง อันเนื่องมาจากปัญหาราคาน้ำมันและสภาพอากาศสำหรับหมวดการเพาะเลี้ยง พบว่า หมวดการทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง มีมูลค่าเพิ่มจำนวน 1,977.63 ล้านบาท หมวดการเพาะพันธุ์ปลา อนุบาลกุ้งทะเล มีมูลค่าเพิ่ม 807.66 ล้านบาท และหมวดการทำฟาร์มเลี้ยงหอย มีมูลค่าเพิ่ม 28.65 ล้านบาท เมื่อพิจารณาอัตราการขยายตัวพบว่าหมวดการทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง และหมวดการเพาะพันธุ์ปลา/อนุบาลกุ้งทะเล มีแนวโน้มลดลงเนื่องจากปัญหาโรคระบาดในการเพาะเลี้ยงกุ้งและปูทะเล

3. สถานประกอบการ ในพื้นที่ฝั่งเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ มีสถานประกอบการ 647 แห่ง แรงงานรวม 1,628 คน คิดเป็นแรงงานเฉลี่ย 2.52 คนต่อแห่ง โดยเป็นสมาชิกในครัวเรือน 916 คน และลูกจ้าง 712 คน โดยกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีมากที่สุดคือการขายปลีก จำนวน 339 แห่ง ซึ่งเป็นการบริการทั่วไปในพื้นที่ รองลงมาคือที่พักแรม บริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 102 แห่ง การผลิตมีจำนวน 31 แห่ง

4. อุตสาหกรรม จากข้อมูลของกรมโรงงานอุตสาหกรรมเมื่อ 22 มิถุนายน 2558 ให้ข้อมูลว่าในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษอำเภอคลองใหญ่ มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 58 แห่ง แรงงานรวม 707 คน คิดเป็นแรงงานเฉลี่ย 12 คนต่อแห่ง เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมของจังหวัด 384 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 15.10 ของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม

ทั้งหมด โดยโรงงานส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมอาหาร 23 แห่ง รองลงมาเป็นการแปรรูปไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้ จำนวน 13 แห่ง แรงงานรวม 119 คน อุตสาหกรรมยานพาหนะและอุปกรณ์ รวมทั้งการซ่อม 6 แห่ง แรงงาน 47 คน

5. การท่องเที่ยว ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอคลองใหญ่แม้ว่าจะยังไม่มีการบันทึกไว้เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวให้ความสนใจ ได้แก่ เกาะต่าง ๆ ของจังหวัด ขณะที่พื้นที่บนแผ่นดินจะเห็นได้ว่าอำเภอคลองใหญ่มีสถานที่พักผ่อนมากเป็นลำดับที่ 2 รองจากอำเภอเมือง เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายประเภทอยู่ในอำเภอ โดยเฉพาะตำบลไม้รุค ซึ่งมีการพัฒนาสถานที่พักในลักษณะรีสอร์ทจำนวนมากในปัจจุบัน

6. การค้าชายแดน จังหวัดตราด มีช่องทางการค้าชายแดน 3 ช่องทาง คือ จุดผ่านแดนถาวร บ้านหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จุดผ่อนปรนการค้าบ้านมะม่วง อำเภอโป่งไร่ และช่องทางการค้าธรรมชาติบ้านท่าเส้น ตำบลแหลมกลัด อำเภอเมืองตราด ทั้ง 3 ช่องทางล้วนเป็นการค้าทางบกทั้งสิ้น แต่ลักษณะพิเศษของการค้าชายแดนด้านจังหวัดตราด จะมีการค้าผ่านช่องทางทางน้ำ ผ่านท่าเรือเอกชนซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ตำบลหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ โดยมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 70 และทางบกรวมทั้ง 3 ช่องทางมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 30 ของมูลค่าการค้าชายแดนด้านจังหวัดตราด (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2558 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ในอำเภอคลองใหญ่ ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีศาสนสถาน จำนวน 11 แห่ง แยกออกเป็นวัด 8 แห่ง และสำนักสงฆ์ 3 แห่ง

ในตำบลไม้รุค มีวัดจำนวน 4 วัด ประกอบด้วย

- วัดคลองมะนาว
- วัดวิสุทธิการาม
- วัดห้วงโสม
- วัดหนองม่วง

ในตำบลคลองใหญ่ มีวัดจำนวน 2 วัด ประกอบด้วย

- วัดคลองใหญ่
- วัดคลองจาก

ในตำบลหาดเล็ก ประชาชนนับถือศาสนาพุทธ เพียงศาสนาเดียว มีวัดจำนวน 2 วัด ประกอบด้วย

- วัดคลองมะขาม
- วัดเกษมสิมารามหรือวัดหาดเล็ก

อำเภอคลองใหญ่ มีสถานศึกษาจำนวน 12 แห่ง โดยสอนระดับประถมศึกษา 10 แห่ง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านไม้รูด (วิสิทธิ์ประชาสรรค์) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม และมีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน 1 แห่ง รวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอีกจำนวน 6 แห่ง

วัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญ

1. งานวันรำลึกเหล่าวีรชนทหารและตำรวจตระเวนชายแดน ณ อนุสรณ์สถานทหารนาวิกโยธิน บ้านหาดเล็ก ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เพื่อเป็นการรำลึกถึงวีรชนทหารกล้า นาวิกโยธินไทย ที่ได้เสียสละชีพปกป้องผืนแผ่นดินไว้

2. การลอยกระทงสองแผ่นดิน ณ บริเวณวัดบ้านหาดเล็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนชาวไทยและกัมพูชา รวมถึงนักท่องเที่ยว เดินทางมาร่วมทำบุญ สักการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ณ วัดหาดเล็ก เพื่ออนุรักษ์ประเพณีให้สืบทอดต่อไปยังคนรุ่นหลัง การจัดงานเน้นรูปแบบย้อนยุค ในระหว่างการจัดงานจะมีการขยายเวลาการเปิดด่านถาวรบ้านหาดเล็ก เพื่อเปิดโอกาสให้ชาวกัมพูชาเข้าร่วมงาน (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2558 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ (n = 390)

ข้อมูล	ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	201	51.50
	หญิง	188	48.20
	อื่นๆ	1	0.30
	รวม	390	100.00

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดนั้น จำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามจะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.50 ส่วนเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 48.20 และ ไม่ระบุเพศ คิดเป็นร้อยละ 0.30

ตาราง 5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ (n = 390)

ข้อมูล	ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
อายุ	0 - 21 ปี	24	6.20
	22 - 40 ปี	242	62.10
	41 ปีขึ้นไป	124	31.80
	รวม	390	100.00

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดนั้น จำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 22 - 40 ปี จำนวน 242 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.10 รองลงมาเป็นช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 124 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.80 และช่วงอายุ 0 - 21 ปี จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.20

ตาราง 6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา (n = 390)

ข้อมูล	ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษา	ไม่ได้เรียนหนังสือ	49	12.60
	ประถมศึกษา	60	15.40
	มัธยมศึกษา/ปวช.	39	10.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.	171	43.80
	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	64	16.40
	ปริญญาโท/สูงกว่าปริญญาโท	7	1.80
	รวม	390	100.00

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามการศึกษา จำนวนสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.80 จบมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือปวส. รองลงมาได้แก่ จบปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 16.40 จบประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.40 ผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 12.60 จบระดับมัธยมศึกษาหรือ ปวช. และปริญญาโทหรือสูงกว่าปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 10.00 และ 1.80 ตามลำดับ

ตาราง 7 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ (n = 390)

ข้อมูล	ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลัก	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	77	19.70
	พนักงานหรือลูกจ้างเอกชน	33	8.50
	เกษตรกร/ประมง	51	13.10
	พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐ	48	12.30
	ค้าขาย/อาชีพอิสระ	106	27.20
	รับจ้างทั่วไป	63	16.20
	อื่น ๆ	12	3.10
	รวม	390	100.00

จากตาราง 7 พบว่า อาชีพของกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่มีสัดส่วนมากที่สุด ได้แก่ อาชีพค้าขาย/อิสระ คิดเป็นร้อยละ 27.2 รองลงมาซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกันได้แก่อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 19.70 และ 16.20 ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่มีสัดส่วนน้อยที่สุด คือ ประเภทอื่น ๆ เช่น นักเรียนนักศึกษาคิดเป็นเพียงร้อยละ 3.10 นั้น สำหรับอาชีพเกษตรกร/ประมง คิดเป็นร้อยละ 13.10 อาชีพพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 12.30 และตามด้วยอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างเอกชนที่คิดเป็นเพียงร้อยละ 8.50

ตาราง 8 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (n = 390)

ข้อมูล	ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน	0 - 15,000 บาท	303	77.70
	15,001 - 30,000 บาท	79	20.30
	30,001 บาทขึ้นไป	8	2.10
	รวม	390	100.00

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดนั้น มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 0 - 15,000 บาท จำนวน 303 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.70

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 15,001 ถึง 30,000 บาท จำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.30 และรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.10

ตอนที่ 3 ระดับความรู้ของประชาชนที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ คิดเป็นร้อยละ (n = 390)

	ข้อความ	ตอบถูก	ตอบผิด	ร้อยละ
1.	โครงการสร้างท่าเรือน้ำลึกคลองใหญ่ ถูกกำหนดครั้งแรกภายใต้แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่	79.00	21.00	100.00
2.	เขตเศรษฐกิจพิเศษเขตอำเภอคลองใหญ่เชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเกาะกง ประเทศกัมพูชา	77.20	22.80	100.00
3.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาเขตอำเภอคลองใหญ่ คือ การเป็นศูนย์กลางคลังสินค้า ศูนย์โลจิสติกส์ การท่องเที่ยว และการค้าปลอดภาษี	73.80	26.20	100.00
4.	การประกาศให้อำเภอคลองใหญ่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นในสมัยรัฐบาล คสช.	73.60	26.40	100.00
5.	ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ คลองใหญ่ ปัจจุบันมีการให้สัมปทานเช่าที่ดินที่ราชพัสดุ	63.10	36.90	100.00
6.	แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่กำหนดให้มีการเปิดด่านถาวรใหม่ที่เขาวงศ์	50.50	49.50	100.00
7.	ในการประกาศพื้นที่นาร่องของเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งประเทศ 5 แห่งนั้น เขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ได้รับการยกความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง	41.00	59.00	100.00
8.	ในการดำเนินงานขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษประชาชนในท้องถิ่นจะมีอำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเองได้	41.00	59.00	100.00
9.	จังหวัดตราด ได้รับการประกาศให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งจังหวัด	30.00	70.00	100.00

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อความ	ตอบถูก	ตอบผิด	ร้อยละ
10. การประกาศเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ	29.50	70.50	100.00
รวม	55.87	44.13	100.00

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในอำเภอคลองใหญ่ ตอบถูก ในเรื่องโครงการสร้างท่าเรือน้ำลึกคลองใหญ่ ถูกกำหนดครั้งแรกภายใต้แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ เป็นลำดับที่ 1 ร้อยละ 79 จากกรณีดังกล่าวสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ที่ว่า “ท่าเรือน้ำลึกคลองใหญ่ เป็นท่าเรือที่คนคลองใหญ่อยากได้กันมานานแล้ว เพราะท่าเรืออันเก่าใช้งานไม่ได้แล้ว แค่วะยะออกจากฝั่งไปประมาณหนึ่งกิโลเมตรเรือก็เข้าออกไม่ได้แล้ว โดยเฉพาะเวลาหน้าแล้งช่วงเดือน เมษายนเรือจะเทียบท่าไม่ได้เลย ประชาชนอยากมีท่าเรือที่ใช้ประโยชน์ได้ดี” (สุรศักดิ์ อินทรประเสริฐ. สัมภาษณ์. 2560) เรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเขตอำเภอคลองใหญ่เชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเกาะกง ประเทศกัมพูชา เป็นลำดับที่ 2 ร้อยละ 77.20 กรณีดังกล่าวสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ที่ว่า “เพราะในความเป็นจริงของวิถีชีวิตมีความเชื่อมโยงของประเทศมันหลีกกันไม่พ้น มันจะมี 3 Position คือ ศูนย์กลางคลังสินค้า ศูนย์โลจิสติกส์ และการท่องเที่ยวการค้าปลอดภาษี เพราะว่าคนคลองใหญ่กับคนเกาะกงมีความสัมพันธ์กันโดยสายเลือดโดยประวัติศาสตร์ ประกอบกับช่วงที่ประกาศเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นช่วงที่ประกาศ AEC ด้วย และเพราะ AEC มันบูมมาก่อนหน้านี้ และมีการประชาสัมพันธ์กันมานานแล้ว” (สุรศักดิ์ อินทรประเสริฐ. สัมภาษณ์. 2560)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ของประชาชนที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด คิดเป็นร้อยละ (n = 390)

ระดับความรู้ของประชาชนที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่	จำนวน	ร้อยละ
ผู้มีความรู้อยู่ในระดับสูง	85	21.80
ผู้มีความรู้อยู่ในระดับต่ำ	305	78.20
รวม	390	100.00

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในอำเภอคลองใหญ่ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ในระดับต่ำ จากจำนวน 10 ข้อ ตอบถูก 1 - 6 ข้อ จำนวน 305 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.20 และเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ในระดับสูง จากจำนวน 10 ข้อ ตอบถูก 7 - 10 ข้อ มีจำนวนเพียง 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.80 กรณีนี้สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ที่ว่า “การที่คนของอำเภอคลองใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษน้อยกว่าที่อื่นอาจเป็นเพราะคนในอำเภอคลองใหญ่ส่วนใหญ่ 80 % มีอาชีพประมง เป็นอาชีพที่มีรายได้ดีกว่าภาคอื่น แต่ก็ไม่ได้ร่ำรวยเพียงแต่หาเงินได้ง่าย ไม่ค่อยอยาก ไม่อยากจน เลยทำให้ไม่ตื่นระแวง ขวนขวาย เขาก็เลยไม่สนใจว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษจะทำรายได้ให้เขาอย่างไร เพราะในภาพรวม คนก็คิดว่าดี เพราะคิดว่ายังไงชะคำว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษมันน่าจะมีอะไรที่พิเศษกว่า” (สุรศักดิ์ อินทรประเสริฐ. สัมภาษณ์. 2560)

ตอนที่ 4 ทักษะคิดของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทักษะคิดของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ด้านกระบวนการนโยบายและด้านเนื้อหา นโยบายและโครงการ (n = 390)

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ	ลำดับที่
1. การขยายธุรกิจชายแดนในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมีผลกระทบต่อความมั่นคง	4.60	0.59	เห็นด้วยมาก	1
2. การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม	4.54	0.69	เห็นด้วยมาก	2
3. เขตเศรษฐกิจพิเศษทำให้ที่ดินราคาสูงขึ้น	4.41	0.79	ค่อนข้างเห็นด้วย	3
4. ประชาชนในอำเภอคลองใหญ่จะได้ประโยชน์จากการค้าชายแดน	4.35	0.76	ค่อนข้างเห็นด้วย	4

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ	ลำดับที่
5. การดำเนินโครงการก่อสร้างถนนสาย 4 เลน สาย 318 (ตราด - คลองใหญ่ - บ้านหาดเล็ก)	4.33	0.79	ค่อนข้างเห็นด้วย	5
6. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยให้ธุรกิจท่องเที่ยวโดยชุมชนขยายตัวมากขึ้น	4.32	0.67	ค่อนข้างเห็นด้วย	6
7. เขตเศรษฐกิจพิเศษจะเพิ่มการจ้างแรงงานท้องถิ่นมากขึ้น	4.32	0.74	ค่อนข้างเห็นด้วย	6
8. การกำหนดให้อำเภอลองใหญ่เป็นเขตการค้าชายแดนปลอดภัย	4.32	0.70	ค่อนข้างเห็นด้วย	6
9. การดำเนินโครงการก่อสร้างถนนสาย 48 (ตราด - เกาะกง - สแรมเบิล) สายเลียบชายฝั่งทะเล	4.30	0.76	ค่อนข้างเห็นด้วย	7
10. การกำหนดให้อำเภอลองใหญ่เป็นศูนย์กลางกระจายสินค้า	4.29	0.75	ค่อนข้างเห็นด้วย	8
11. การกำหนดให้อำเภอลองใหญ่เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์	4.28	0.81	ค่อนข้างเห็นด้วย	9
12. การกำหนดให้อำเภอลองใหญ่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว	4.27	0.79	ค่อนข้างเห็นด้วย	10
13. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยให้ส่งเสริมสินค้าที่ผลิตจากกลุ่มอาชีพ (โอท็อป)	4.27	0.74	ค่อนข้างเห็นด้วย	10
14. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยให้พัฒนาสังคมในอำเภอลองใหญ่	4.24	0.72	ค่อนข้างเห็นด้วย	11
15. เขตเศรษฐกิจพิเศษจะทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขนาดใหญ่มารับซื้อวัตถุดิบจากชุมชน	4.23	0.80	ค่อนข้างเห็นด้วย	12

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ	ลำดับที่
16. การแปรรูปสินค้าการเกษตร อาหาร ประมงในอนาคต	4.21	0.83	ค่อนข้างเห็นด้วย	13
17. การดำเนินโครงการก่อสร้างท่าเทียบ เรือเอนกประสงค์คลองใหญ่ที่ผ่านมา	4.10	0.77	ค่อนข้างเห็นด้วย	14
18. การเป็นศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าและ ยานพาหนะ คลังสินค้า ห้องเย็น ในอนาคต	4.06	0.92	ค่อนข้างเห็นด้วย	15
19. การดำเนินโครงการก่อสร้างลาน ตรวจสอบสินค้าขาเข้าและขาออก ของศุลกากรคลองใหญ่	4.03	0.80	ค่อนข้างเห็นด้วย	16
20. กระบวนการทำประชาพิจารณ์ก่อนจะ ดำเนินโครงการต่าง ๆ ในเขตเศรษฐกิจ พิเศษ	4.03	0.92	ค่อนข้างเห็นด้วย	16
21. การกำหนดนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ มาจากส่วนกลางเป็นหลัก	3.99	1.00	ค่อนข้างเห็นด้วย	17
22. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ผ่านมา	3.88	0.99	ค่อนข้างเห็นด้วย	18
23. การบริหารงานเขตเศรษฐกิจพิเศษ ภายใต้รัฐบาลทหาร	3.84	1.00	ค่อนข้างเห็นด้วย	19
24. การกำหนดพื้นที่สาธารณะที่ ตำบลไม้รูด ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ	3.81	1.00	ค่อนข้างเห็นด้วย	20
25. บทบาทของผู้นำท้องถิ่นและท้องถิ่น ในการดำเนินการตามนโยบายที่ผ่านมา	3.81	0.97	ค่อนข้างเห็นด้วย	20
26. การเปลี่ยนอาชีพจากการเกษตรและ ประมงในอนาคต	3.69	1.20	ค่อนข้างเห็นด้วย	21

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ	ลำดับที่
27. การอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเดิน ทางเข้ามาทำงานแบบไป - กลับ หรือไม่เกิน 7 วัน	3.63	1.40	ค่อนข้างเห็นด้วย	22
รวม	4.15	0.85	ค่อนข้างเห็นด้วย	

จากตาราง 11 พบว่า ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.15$) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็น เราสามารถแบ่งประเด็นทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ประเด็นทัศนคติที่เห็นด้วยมากและประเด็นทัศนคติที่ค่อนข้างเห็นด้วย ดังนี้

ผลการศึกษาในประเด็นที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่เห็นด้วยมาก มีจำนวน 2 ประเด็น โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 การขยายธุรกิจชายแดนในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมีผลกระทบต่อความมั่นคง ($\bar{X} = 4.60$) กรณีนี้สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ที่ว่า “อาจเป็นเพราะในอำเภอคลองใหญ่เคยมีการสู้รบกับประมาณ พ.ศ. 2528 - 2529 คนคลองใหญ่ก็อาจจะยังฝังใจอยู่กับการสู้รบระหว่างประเทศ ซึ่งอาจจะเป็นอย่างนั้นส่วนหนึ่ง แต่ในปัจจุบันการกระทบกระทั่งกันก็ไม่มีแล้ว เพราะเชื่อมโยงด้วยการค้าแล้ว เมื่อก่อนคลองใหญ่เป็นอำเภอชายแดนที่เป็นกันชนของการสู้รบ” (สุรศักดิ์ อินทรประเสริฐ, สัมภาษณ์, 2560)

ลำดับที่ 2 การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะก่อเกิดปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.54$) กรณีนี้สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ที่ว่า “เรื่องนี้แน่นอนคนเห็นด้วยแน่นอน เพราะคนเห็นผลมาจากระยอง มาบตาพุด และอีสเทิร์นซีบอร์ด ในพื้นที่ที่กำหนดตัวเองแล้วว่าเป็น Eco Industry เป็นอุตสาหกรรมเบา ไม่ใช่อุตสาหกรรมหนัก และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก ในพื้นที่นี้อุตสาหกรรมหนักจะเกิดขึ้นไม่ได้เลย เพราะจังหวัดตราดได้กำหนดตัวเองแล้วว่าเป็น Green City เป็นเมืองสีเขียว ซึ่งอาจจะเป็นโรงงานแปรรูปเล็ก ๆ” (สุรศักดิ์ อินทรประเสริฐ, สัมภาษณ์, 2560)

ผลการศึกษาในประเด็นที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ค่อนข้างเห็นด้วย มีจำนวน 25 ประเด็น โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 3 เขตเศรษฐกิจพิเศษทำให้ที่ดินราคาสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.41$)

ลำดับที่ 4 ประชาชนในอำเภอคลองใหญ่จะได้ประโยชน์จากการค้าชายแดน ($\bar{X} = 4.35$)

ลำดับที่ 5 การดำเนินโครงการก่อสร้างถนนสาย 4 เลน สาย 318 (ตราด - คลองใหญ่ - บ้านหาดเล็ก) ($\bar{X} = 4.33$) จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ถนนเส้นนี้เดิมเป็นถนน 2 เลน ใหญ่ทางคับแคบรถวิ่งสวนทางกัน ใช้ความเร็วในการเดินทางได้น้อย การก่อสร้างถนน 4 เลน สาย 318 (ตราด - คลองใหญ่ - บ้านหาดเล็ก) ซึ่งงบประมาณ กว่า 6,000 ล้านบาท เป็นถนนที่ชาวบ้าน ร้องขอกันมานาน หากถนนเส้นนี้ก่อสร้างแล้วเสร็จจะทำให้การคมนาคมขนส่ง มีความสะดวก รวดเร็ว เป็นเส้นทางที่สามารถเดินทางไปยังท่าเรือสิหนุวิลล์ ประเทศกัมพูชาได้ โดยกำหนด จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งหากไม่มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ที่อำเภอ คลองใหญ่ จังหวัดตราดแล้ว โครงการนี้อาจไม่ได้เกิดขึ้น

ลำดับที่ 6 การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยให้ธุรกิจท่องเที่ยวโดยชุมชนขยายตัว มากขึ้น ($\bar{X} = 4.32$)

ลำดับที่ 6 เขตเศรษฐกิจพิเศษจะเพิ่มการจ้างแรงงานท้องถิ่นมากขึ้น ($\bar{X} = 4.32$)

ลำดับที่ 6 การกำหนดให้อำเภอคลองใหญ่เป็นเขตการค้าชายแดนปลอดภาษี ($\bar{X} = 4.32$)

ลำดับที่ 7 การดำเนินโครงการก่อสร้างถนนสาย 48 (ตราด - เกาะกง - สเรอัมเบิล) สายเลียบชายฝั่งทะเลการกำหนดให้อำเภอคลองใหญ่เป็นศูนย์กลางกระจายสินค้า ($\bar{X} = 4.30$)

ลำดับที่ 8 การกำหนดให้อำเภอคลองใหญ่เป็นศูนย์กลางกระจายสินค้า ($\bar{X} = 4.29$)

ลำดับที่ 9 การกำหนดให้อำเภอคลองใหญ่เป็นศูนย์โลจิสติกส์ ($\bar{X} = 4.28$)

ลำดับที่ 10 การกำหนดให้อำเภอคลองใหญ่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.27$)

ลำดับที่ 10 การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยส่งเสริมสินค้าที่ผลิตจากกลุ่มอาชีพ (โอท็อป) ($\bar{X} = 4.27$)

ลำดับที่ 11 การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาสังคมในอำเภอคลองใหญ่ ($\bar{X} = 4.24$)

ลำดับที่ 12 เขตเศรษฐกิจพิเศษจะทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขนาดใหญ่มารับซื้อ วัตถุดิบจากชุมชน ($\bar{X} = 4.23$)

ลำดับที่ 13 การแปรรูปสินค้าการเกษตร อาหาร ประมงในอนาคต ($\bar{X} = 4.21$)

ลำดับที่ 14 การดำเนินโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือเอนกประสงค์คลองใหญ่ที่ผ่านมา ($\bar{X} = 4.10$)

ลำดับที่ 15 การเป็นศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าและยานพาหนะ คลังสินค้า ห้องเย็นในอนาคต ($\bar{X} = 4.06$)

ลำดับที่ 16 การดำเนินโครงการก่อสร้างลานตรวจสินค้าขาเข้าและขาออกของศุลกากร
คลองใหญ่ ($\bar{X} = 4.03$)

ลำดับที่ 16 กระบวนการทำประชาพิจารณ์ก่อนจะดำเนินโครงการต่าง ๆ ในเขตเศรษฐกิจ
พิเศษ ($\bar{X} = 4.03$)

ลำดับที่ 17 การกำหนดนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ มาจากส่วนกลางเป็นหลัก ($\bar{X} = 3.99$)

ลำดับที่ 18 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ผ่านมา
($\bar{X} = 3.88$)

ลำดับที่ 19 การบริหารงานเขตเศรษฐกิจพิเศษภายใต้รัฐบาลทหาร ($\bar{X} = 3.84$)

ลำดับที่ 20 การกำหนดพื้นที่สาธารณะที่ตำบลไม่รู้ต ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ
($\bar{X} = 3.81$)

ลำดับที่ 20 บทบาทของผู้นำท้องถิ่นและท้องถิ่นในการดำเนินการตามนโยบายการที่ผ่านมา
($\bar{X} = 3.81$)

ลำดับที่ 21 การเปลี่ยนอาชีพจากการเกษตรและประมงในอนาค ($\bar{X} = 3.69$) กรณีนี้
สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ที่ว่า “ในอนาคตอาชีพประมงไม่น่าจะพัฒนาขึ้น เพราะว่าด้านสภาวะสัตว์น้ำ
ในทะเลมันลดลงประกอบกับปัจจุบันรัฐบาลเน้นเรื่องกฎ ระเบียบของประมงมากขึ้น คนทำประมง
จะลำบากมากขึ้น ด้วยกฎเกณฑ์การขออนุญาตการจะทะเบียนเรือ ขออนุญาตอาญาบัตร ซึ่งการทำ
ประมงอาจจะไปหาอาชีพอื่น เน้นการทำประมงที่บ้านจะอยู่ได้ในระดับหนึ่ง และการที่รัฐบาล
เข้ามาควบคุมเกี่ยวกับระเบียบของประมงก็จะดีกับเรือเล็ก เพราะในอดีตเรือเล็กเสียเปรียบเรือใหญ่
เรือใหญ่เข้ามาทำประมงในพื้นที่เรือเล็ก โดยตามกฎหมายแล้วห้ามทำ แต่การบังคับใช้กฎหมายไม่มี
ประสิทธิภาพ แต่ในปัจจุบันเรือใหญ่ไม่เข้ามาทำประมงในเขตเรือเล็ก เรือเล็กจะทำประมงของตัวเอง
ได้เต็มที่ แต่ด้วยจำนวนเรือและจำนวนการจับสัตว์น้ำยังไม่สมดุลกัน” (สุรศักดิ์ อินทรประเสริฐ.
สัมภาษณ์. 2560)

ลำดับที่ 22 การอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาทำงานแบบไป - กลับหรือไม่เกิน
7 วัน ($\bar{X} = 3.63$) กรณีนี้สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ที่ว่า “การอนุญาตให้แรงงานเดินทางไป - กลับ
จังหวัดตราดได้โมเดลนี้มาจากจังหวัดสระแก้ว สภาพพื้นที่ของจังหวัดตราดต่างจากสระแก้ว
จังหวัดสระแก้วเป็นพื้นที่ราบ สามารถเดินทางเข้าออกในแต่ละวันได้ แต่สภาพพื้นที่ของจังหวัดตราด
มาแล้วต้องอยู่อย่างน้อย ๆ ก็เป็นเดือน ไม่ได้ไป - กลับ ในแต่ละวันซึ่งในความเป็นจริงมันทำไม่ได้
เพราะพื้นที่เราไม่ได้ติดกับเมืองของเขา เราติดกับแม่น้ำ ติดกับภูเขาของเขา มีเส้นทางช่องเดียว
ที่จะไปอำเภอเสาชงของกัมพูชาได้ คือเส้นทางด่านหาดเล็กเท่านั้น” (สุรศักดิ์ อินทรประเสริฐ.
สัมภาษณ์. 2560)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ ด้านกระบวนการนโยบาย (n = 390)

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ	ลำดับที่
1. กระบวนการทำประชาพิจารณ์ก่อนจะดำเนินโครงการต่าง ๆ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ	4.03	0.92	ค่อนข้างเห็นด้วย	1
2. การกำหนดนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษมาจากส่วนกลางเป็นหลัก	3.99	1.00	ค่อนข้างเห็นด้วย	2
3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ผ่านมา	3.88	0.99	ค่อนข้างเห็นด้วย	3
4. การบริหารงานเขตเศรษฐกิจพิเศษภายใต้รัฐบาลทหาร	3.84	1.00	ค่อนข้างเห็นด้วย	4
5. บทบาทของผู้นำท้องถิ่นและท้องถิ่นในการดำเนินการตามนโยบายการที่ผ่านมา	3.81	0.97	ค่อนข้างเห็นด้วย	5
6. การใช้มาตรา 44 กำหนดพื้นที่สาธารณะที่ตำบลไม่รู้ดีให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ	3.81	1.00	ค่อนข้างเห็นด้วย	5
รวม	3.89	0.98	ค่อนข้างเห็นด้วย	

จากตาราง 12 พบว่า ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ด้านกระบวนการนโยบาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.89$) ดังนี้

ลำดับที่ 1 กระบวนการทำประชาพิจารณ์ก่อนจะดำเนินโครงการต่าง ๆ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ($\bar{X} = 4.03$)

ผลการศึกษาในประเด็นทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ด้านกระบวนการนโยบาย จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม พบว่า

ลำดับที่ 2 การกำหนดนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ มาจากส่วนกลางเป็นหลัก ($\bar{X} = 3.99$)

ลำดับที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ผ่านมา ($\bar{X} = 3.88$)

ลำดับที่ 4 การบริหารงานเขตเศรษฐกิจพิเศษภายใต้รัฐบาลทหาร ($\bar{X} = 3.84$)

ลำดับที่ 5 บทบาทของผู้นำท้องถิ่นและท้องถิ่นในการดำเนินการตามนโยบายการที่ผ่านมา
($\bar{X} = 3.81$)

ลำดับที่ 5 การใช้มาตรา 44 กำหนดพื้นที่สาธารณะที่ตำบลไม่รู้ดีให้เป็นเขตเศรษฐกิจ
พิเศษ ($\bar{X} = 3.81$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจ
พิเศษในอำเภอคลองใหญ่ ด้านเนื้อหา นโยบายและโครงการ (n = 390)

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ	ลำดับที่
1. การขยายธุรกิจชายแดนในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมีผลกระทบต่อความมั่นคง	4.60	1.02	เห็นด้วยมาก	1
2. การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม	4.54	1.02	เห็นด้วยมาก	2
3. เขตเศรษฐกิจพิเศษทำให้ที่ดินราคาสูงขึ้น	4.41	0.92	ค่อนข้างเห็นด้วย	3
4. ประชาชนในอำเภอคลองใหญ่จะได้ประโยชน์จากการค้าชายแดน	4.35	1.03	ค่อนข้างเห็นด้วย	4
5. การดำเนินโครงการก่อสร้างถนน 4 เลน สาย 318 (ตราด - คลองใหญ่ - บ้านหาดเล็ก)	4.33	0.97	ค่อนข้างเห็นด้วย	5
6. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยให้ธุรกิจท่องเที่ยวโดยชุมชนขยายตัวมากขึ้น	4.32	0.99	ค่อนข้างเห็นด้วย	6
7. การกำหนดให้อำเภอคลองใหญ่เป็นเขตการค้าชายแดนปลอดภาษี	4.32	0.79	ค่อนข้างเห็นด้วย	6
8. เขตเศรษฐกิจพิเศษจะเพิ่มการจ้างแรงงานท้องถิ่นมากขึ้น	4.32	0.81	ค่อนข้างเห็นด้วย	6
9. การดำเนินโครงการก่อสร้างถนนสาย 48 (ตราด - เกาะกง - สเรอัมเบิล) สายเลียบชายฝั่งทะเล	4.30	0.75	ค่อนข้างเห็นด้วย	7

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	ระดับทัศนคติ	ลำดับที่
10. การกำหนดให้อำเภอลองใหญ่ เป็นศูนย์กลางกระจายสินค้า	4.29	0.70	ค่อนข้างเห็นด้วย	8
11. การกำหนดให้อำเภอลองใหญ่ เป็นศูนย์กลางจัดสินค้า	4.28	0.77	ค่อนข้างเห็นด้วย	9
12. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วย ส่งเสริมสินค้าที่ผลิตจากกลุ่มอาชีพ (โอท็อป)	4.27	0.80	ค่อนข้างเห็นด้วย	10
13. การกำหนดให้อำเภอลองใหญ่ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว	4.27	0.76	ค่อนข้างเห็นด้วย	10
14. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วย พัฒนาสังคมในอำเภอลองใหญ่	4.24	0.79	ค่อนข้างเห็นด้วย	11
15. เขตเศรษฐกิจพิเศษจะทำให้อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวขนาดใหญ่มารับซื้อวัตถุดิบ จากชุมชน	4.23	0.82	ค่อนข้างเห็นด้วย	12
16. การแปรรูปสินค้าการเกษตร อาหาร ประมงในอนาคต	4.21	0.92	ค่อนข้างเห็นด้วย	13
17. การดำเนินโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือ เอนกประสงค์คลองใหญ่ที่ผ่านมา	4.10	1.19	ค่อนข้างเห็นด้วย	14
18. การเป็นศูนย์กลางเปลี่ยนถ่ายสินค้าและ ยานพาหนะ คลังสินค้า ห้องเย็นในอนาคต	4.06	1.35	ค่อนข้างเห็นด้วย	15
19. การดำเนินโครงการก่อสร้างลานตรวจ สินค้าขาเข้าและขาออกของศุลกากร คลองใหญ่	4.03	0.79	ค่อนข้างเห็นด้วย	16
20. การเปลี่ยนอาชีพจากการเกษตรและ ประมงในอนาคต	3.69	0.68	ค่อนข้างเห็นด้วย	17
21. การอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเดิน ทางเข้ามาทำงานแบบไป-กลับ หรือไม่ เกิน 7 วัน	3.63	0.59	ค่อนข้างเห็นด้วย	18
รวม	4.23	0.88	ค่อนข้างเห็นด้วย	

จากตาราง 13 พบว่าทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ด้านเนื้อหา นโยบาย และ โครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.23$) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็น เราสามารถแบ่งประเด็นทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มประเด็นทัศนคติที่เห็นด้วยมากและกลุ่มประเด็นทัศนคติที่ค่อนข้างเห็นด้วย ดังนี้

ผลการศึกษาในประเด็นที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่เห็นด้วยมาก มีจำนวน 2 ประเด็น โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 การขยายธุรกิจชายแดนในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมีผลกระทบต่อความมั่นคง ($\bar{X} = 4.60$)

ลำดับที่ 2 การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะก่อเกิดปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.54$)

ผลการศึกษาในประเด็นที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ค่อนข้างเห็นด้วย มีจำนวน 19 ประเด็น โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 เขตเศรษฐกิจพิเศษทำให้ที่ดินราคาสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.41$)

ลำดับที่ 2 ประชาชนในอำเภอคลองใหญ่จะได้ประโยชน์จากการค้าชายแดน ($\bar{X} = 4.35$)

ลำดับที่ 3 การดำเนินโครงการก่อสร้างถนน 4 เลน สาย 318 (ตราด-คลองใหญ่-บ้านหาดเล็ก) ($\bar{X} = 4.33$)

ลำดับที่ 4 การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยให้ธุรกิจท่องเที่ยวโดยชุมชนขยายตัวมากขึ้น ($\bar{X} = 4.32$)

ลำดับที่ 4 เขตเศรษฐกิจพิเศษจะเพิ่มการจ้างแรงงานท้องถิ่นมากขึ้น ($\bar{X} = 4.32$)

ลำดับที่ 4 การกำหนดให้อำเภอคลองใหญ่เป็นเขตการค้าชายแดนปลอดภาษี ($\bar{X} = 4.32$)

ลำดับที่ 5 การดำเนินโครงการก่อสร้างถนนสาย 48 (ตราด - เกาะกง - สเรอัมเบิล) สายเลียบชายฝั่งทะเล ($\bar{X} = 4.30$)

ลำดับที่ 6 การกำหนดให้อำเภอคลองใหญ่เป็นศูนย์กลางสินค้า ($\bar{X} = 4.29$)

ลำดับที่ 7 การกำหนดให้อำเภอคลองใหญ่เป็นศูนย์โลจิสติกส์ ($\bar{X} = 4.28$)

ลำดับที่ 8 การกำหนดให้อำเภอคลองใหญ่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.27$)

ลำดับที่ 8 การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยส่งเสริมสินค้าที่ผลิตจากกลุ่มอาชีพ (โอท็อป) ($\bar{X} = 4.27$)

ลำดับที่ 9 การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาสังคมในอำเภอคลองใหญ่ ($\bar{X} = 4.24$)

ลำดับที่ 10 เขตเศรษฐกิจพิเศษจะทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขนาดใหญ่มาจับซื้อ
วัตถุดิบจากชุมชน ($\bar{X} = 4.23$)

ลำดับที่ 11 การแปรรูปสินค้าการเกษตร อาหาร ประมงในอนาคต ($\bar{X} = 4.21$)

ลำดับที่ 12 การดำเนินโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือเอนกประสงค์คลองใหญ่ที่ผ่านมา
($\bar{X} = 4.10$)

ลำดับที่ 13 การเป็นศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าและยานพาหนะ คลังสินค้า ห้องเย็นในอนาคต
($\bar{X} = 4.06$)

ลำดับที่ 14 การดำเนินโครงการก่อสร้างลานตรวจสินค้าขาเข้าและขาออกของศุลกากร
คลองใหญ่ ($\bar{X} = 4.03$)

ลำดับที่ 15 การเปลี่ยนอาชีพจากการเกษตรและประมงในอนาคต ($\bar{X} = 3.69$)

ลำดับที่ 16 การอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาทำงานแบบไป - กลับ หรือไม่
เกิน 7 วัน ($\bar{X} = 3.63$)

ตอนที่ 5 ทดสอบสมมติฐาน

ในการเสนอผลการทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

1. การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า Chi-square จะมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

1.1 ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่
จังหวัดตราด แตกต่างกันตามเพศ

1.2 ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่
จังหวัดตราด แตกต่างกันตามอายุ

1.3 ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่
จังหวัดตราด แตกต่างกันตามการศึกษา

1.4 ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่
จังหวัดตราด แตกต่างกันตามอาชีพ

1.5 ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่
จังหวัดตราด แตกต่างกันตามรายได้

2. การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test) หรือการทดสอบสมมติฐานความ
แปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) จะมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

2.1 ทักษะคึกของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่
จังหวัดตราด แตกต่างกันตามเพศ

2.2 ทศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามอายุ

2.3 ทศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามการศึกษา

2.4 ทศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามอาชีพ

2.5 ทศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามรายได้

1. การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า Chi-square จะมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

ตาราง 14 แสดงการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามเพศ

สมมติฐานการวิจัย	Chi-square Value	Prob. (sig.)	ผลการทดสอบ
ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามเพศ	11.89	.96*	ไม่ยอมรับสมมติฐาน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 การทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ว่า ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 15 แสดงการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามอายุ

สมมติฐานการวิจัย	Chi-square Value	Prob. (sig.)	ผลการทดสอบ
ความรู้ของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจ พิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกัน ตามอายุ	36.57	.03	ยอมรับสมมติฐาน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 การทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ว่า ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดนั้น แตกต่างกันตามอายุ ในระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 16 แสดงการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย	Chi-square Value	Prob. (sig.)	ผลการทดสอบ
ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อ เขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกัน ตามการศึกษา	241.42	.00*	ยอมรับสมมติฐาน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 การทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ว่า ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดนั้น แตกต่างกันตามการศึกษา ในระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 17 แสดงการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามอาชีพ

สมมติฐานการวิจัย	Chi-square Value	Prob. (sig.)	ผลการทดสอบ
ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อ เขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามอาชีพ	231.99	.00*	ยอมรับสมมติฐาน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 การทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ว่า ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดนั้น แตกต่างกันตามอาชีพ ในระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 18 แสดงการทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามรายได้

สมมติฐานการวิจัย	Chi-square Value	Prob. (sig.)	ผลการทดสอบ
ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อ เขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ แตกต่างกันตามรายได้	431.73	.00*	ยอมรับสมมติฐาน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 การทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ว่า ความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่นั้น แตกต่างกันตามรายได้ ในระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test) หรือการทดสอบสมมติฐานความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) จะมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

ตาราง 19 แสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกตามเพศ

ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น	เพศ				t	p
	ชาย		หญิง			
	n = 200		n = 188			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกตามเพศ	112.02	14.16	12.22	13.89	-.139	.92

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 20 แสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกต่างกันอย่างตามอายุ

ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อ เขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกต่างกันอย่างตามอายุ					
	df	SS	MS	F	p
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	2	61.535	30.767	.156	.855
ภายในกลุ่ม	386	75975.144	196.827		
รวม	388	76036.679	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่า ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่จังหวัดตราด จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการแสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกต่างกันอย่างตามอายุ โดยรวม 3 ด้านตามอายุแตกต่างกันเป็นรายคู่

อายุ	0 - 21	22 - 40	41 ขึ้นไป
\bar{X}	($\bar{X} = 4.14$)	($\bar{X} = 4.14$)	($\bar{X} = 4.14$)
0 - 21	4.14	-	0.94
22 - 40	4.14	-	0.89
41 ขึ้นไป	4.14	-	-

จากตาราง 21 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในรายคู่โดยใช้ค่าเซฟเฟ (Scheffe') พบว่า มีคู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่

1. อายุ 0 - 21 ปี และ 22 - 40 ปี

2. อายุ 0 - 21 ปี และ 41 ปีขึ้นไป
3. อายุ 22 - 40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

ตาราง 22 แสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกต่างหากตามการศึกษา

ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกต่างหากตามการศึกษา						
	df	SS	MS	F	p	
ภาพรวม						
ระหว่างกลุ่ม	5	5343.682	1068.736	5.790	.00	
ภายในกลุ่ม	383	70692.997	188.577			
รวม	388	76036.679	-	-	-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่า ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการแสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อ
เขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามการศึกษาโดยรวม 6 ด้าน
ตามระดับการศึกษาแตกต่างกันเป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ไม่ได้ เรียน	ประถม ศึกษา	มัธยมศีก ษา ตอนต้น/ ปวช.	มัธยมศีก ษา ตอน ปลาย/ ปวส.	ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	ปริญญา โท/สูงกว่า ปริญญาโท
	$(\bar{X} =$	$(\bar{X} =$	$(\bar{X} =$	$(\bar{X} =$	$(\bar{X} =$	$(\bar{X} =$	$(\bar{X} =$
	4.14)	4.14	4.14)	4.14)	4.14)	4.14)	4.14)
ไม่ได้เรียน	4.14	-	-	-	.00	-	-
ประถมศึกษา	4.14	-	-	-	-	-	-
มัธยมศึกษา ตอนต้น/ปวช.	4.14	-	-	-	-	-	-
มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวส.	4.14	-	.02	-	-	-	-
ปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า	4.14	-	-	-	-	-	-
ปริญญาโท/สูง กว่าปริญญาโท	4.14	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในรายคู่โดยใช้ค่าเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า มีคู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่

1. ไม่ได้เรียน และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.
2. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส. และประถมศึกษา

ตาราง 24 แสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อ เขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ						
	df	SS	MS	F	p	
ภาพรวม						
ระหว่างกลุ่ม	6	6536.448	1089.408	5.988	.00	
ภายในกลุ่ม	382	69500.231	181.938			
รวม	388	76036.679		-	-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่า ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการแสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อ
เขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด แตกต่างกันตามอาชีพโดยรวม 7 ด้าน
ตามอาชีพแตกต่างกันเป็นรายคู่

อาชีพ	รับ ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน หรือ ลูกจ้าง เอกชน	เกษตรกร/ ประมง	พนักงาน จ้างหรือ ลูกจ้าง ของรัฐ	ค้าขาย/ อาชีพ อิสระ	รับจ้าง ทั่วไป	อื่น ๆ
	\bar{X}	$(\bar{X} =$	$\bar{X} =$	$\bar{X} =$	$\bar{X} =$	$\bar{X} =$	$\bar{X} =$
	$(\bar{X} =$	4.14)	4.14)	4.14)	4.14)	4.14)	4.14)
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	4.14	-	-	-	.032	-	-
พนักงานหรือ ลูกจ้างเอกชน	4.14	-	-	-	-	-	-
เกษตรกร/ประมง	4.14	-	-	-	-	-	-
พนักงานจ้าง หรือลูกจ้าง ของรัฐ	4.14	.032	-	-	-	.044	-
ค้าขาย/อาชีพ อิสระ	4.14	-	-	-	.044	-	-
รับจ้างทั่วไป	4.14	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ	4.14	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 25 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในรายคู่โดยใช้ค่าเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า มีคู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่

1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และพนักงานจ้างหรือลูกจ้างของรัฐ
2. พนักงานจ้างหรือลูกจ้างของรัฐ และค้าขาย/อาชีพอิสระ

ตาราง 26 แสดงทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่
แตกต่างกันตามรายได้

ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อ เขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ แตกต่างกันตามรายได้						
		df	SS	MS	F	p
ภาพรวม						
	ระหว่างกลุ่ม	2	221.778	110.889	.565	.569
	ภายในกลุ่ม	386	75814.900	196.412		
	รวม	388	76036.679	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 แสดงว่า ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอ
คลองใหญ่ จำแนกตามรายได้ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยในบทที่ 5 นี้ จะแบ่งหัวข้อการเสนอออกเป็น 4 หัวข้อใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามตัวแปรพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำนวนทั้งสิ้น 15,511 คน (สำนักทะเบียนราษฎรอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด. ข้อมูล ณ วันที่ 7 สิงหาคม 2559)

1.2 ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำนวนทั้งสิ้น 390 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมตามกรอบแนวคิดและตัวแปรที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ลักษณะแบบปลายปิดและเลือกตอบ ประกอบด้วย เพศ อาชีพ การศึกษา และและลักษณะแบบปลายเปิด ได้แก่ อายุและรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยสร้างคำถามให้ผู้ตอบเลือกตอบ ใช่/ไม่ใช่ ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นมาตรวัดแบบให้คะแนนเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่จัดชั้น ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินผล โดยแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด ให้มีการตอบคำถามโดยอิสระ

การทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรง ดังนี้

1. การทดสอบความตรงจะใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและหัวข้อวิจัย จำนวน 3 คน
2. การทดสอบความเที่ยง จะใช้การทดลองไปเก็บแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ α ได้ค่า = 0.769 ซึ่งถือเป็นระดับยอมรับได้

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคลจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือ โดยการนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอในรูปตารางความเรียง

3.2 การวิเคราะห์ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนาและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยสมมติฐานด้านความรู้ของประชาชน ในข้อที่ 1 - 5 จะใช้การทดสอบด้วยสถิติอนุมาณด้วยค่า Chi-square ส่วนการวิเคราะห์สมมติฐานด้านทัศนคติของประชาชนในข้อที่ 6 จะใช้การทดสอบสมมติฐานด้วยค่า (t-test) และจะใช้การทดสอบสมมติฐานด้วยค่า (One-way ANOVA) ในข้อที่ 7 - 10

การศึกษาครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การวิจัยเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในการวิจัย แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1.1 เอกสารขั้นต้น เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม

1.1.2 เอกสารชั้นรอง เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ แล้ว ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่นำมาเชื่อได้ ได้แก่ เอกสารทางราชการ หนังสือ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

1.2 การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

3. การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูล ในที่นี้จะใช้รูปแบบดังนี้

3.1 การตรวจสอบการสัมภาษณ์โดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน ระหว่างเอกสารการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยผู้ให้สัมภาษณ์จะถ่ายทอดความรู้สึกที่แท้จริงเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรเศรษฐกิจพิเศษว่า ได้มีความรู้และมีทัศนคติอย่างไร ซึ่งสามารถนำมาเป็นการตรวจสอบข้อมูลระหว่างเอกสารข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก ได้ว่าตรงกันหรือมีข้อแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

3.2 การตรวจสอบโดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกัน ในการวิจัยจะใช้ผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีจุดยืนต่างกัน เช่น ส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชนในพื้นที่

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตรวจสอบความสมบูรณ์

และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล จากบันทึกการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละประเด็นหลัก และสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร

สรุปผลการวิจัย

ข้อค้นพบข้อที่ 1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า

ความรู้ความเข้าใจของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ โดยคิดเป็นร้อยละ 78.20 โดยเมื่อจำแนกออกเป็นรายข้อ จากผู้ที่ตอบถูกเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ โครงการสร้างท่าเรือน้ำลึกคลองใหญ่ ถูกกำหนดครั้งแรกภายใต้แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ร้อยละ 79.00 เขตเศรษฐกิจพิเศษเขตอำเภอคลองใหญ่เชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเกาะกง ประเทศกัมพูชา ร้อยละ 77.20 และยุทธศาสตร์การพัฒนาเขตอำเภอคลองใหญ่ คือการเป็นศูนย์กลางคลังสินค้า ศูนย์โลจิสติกส์ การท่องเที่ยวและการค้าปลอดภาษี ร้อยละ 73.80 ส่วนข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุด 3 ลำดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย คือการประกาศเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ ร้อยละ 70.50 จังหวัดตราดได้รับการประกาศให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งจังหวัดร้อยละ 70.00 โดยในลำดับที่ 3 มีข้อที่ตอบผิดเท่ากันจำนวน 2 ข้อ คือ ในการประกาศพื้นที่นำร่องของเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งประเทศ 5 แห่งนั้น เขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ได้รับการยกความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง และในการดำเนินงานขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประชาชนในท้องถิ่นจะมีอำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเองได้ โดยมีอัตราร้อยละ 59.00

จากการศึกษาเรื่องความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ปรากฏผลการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งให้เห็นว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในระดับต่ำ จากคำถามจำนวน 10 ข้อ ตอบถูก 1 - 6 ข้อ จำนวน 305 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.20 และเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ ในระดับสูง จากจำนวน 10 ข้อ ตอบถูก 7 - 10 ข้อ มีจำนวนเพียง 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.80

ข้อค้นพบข้อที่ 2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถสรุปได้ว่า

1. ทักษะคิดของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.15$) โดยเมื่อพิจารณาในรายประเด็น เราสามารถแบ่งประเด็นทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ประเด็นทัศนคติที่เห็นด้วยมาก และประเด็นทัศนคติที่ค่อนข้างเห็นด้วย ดังนี้

ประเด็นที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่เห็นด้วยมาก มีจำนวน 2 ประเด็น โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้การขยายธุรกิจชายแดนในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมี

ผลกระทบต่อความมั่นคงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.60$) การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะก่อเกิดปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.54$)

ประเด็นที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ค่อนข้างเห็นด้วย มีจำนวน 25 ประเด็น โดยสามารถเรียงลำดับ 3 ลำดับแรกที่มีคะแนนจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ เขตเศรษฐกิจพิเศษทำให้ที่ดินราคาสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.41$) ประชาชนในอำเภอคลองใหญ่จะได้ประโยชน์จากการค้าชายแดน ($\bar{X} = 4.35$) การดำเนินโครงการก่อสร้างถนนสาย 4 เลนสาย 318 (ตราด-คลองใหญ่-บ้านหาดเล็ก) ($\bar{X} = 4.33$)

2. ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เมื่อพิจารณาในด้านกระบวนการนโยบาย โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.81 - 4.03$)

3. ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เมื่อพิจารณาในด้านเนื้อหา นโยบายและโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การขยายธุรกิจชายแดนในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมีผลกระทบต่อความมั่นคง ($\bar{X} = 4.60$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาทำงานแบบไป-กลับ หรือไม่เกิน 7 วัน ($\bar{X} = 3.63$)

ข้อค้นพบข้อที่ 3 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถสรุปได้จากการทดสอบสมมติฐาน ดังตาราง 27

ตาราง 27 การเปรียบเทียบผลการทดสอบสมมติฐาน ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
1. ความแตกต่างตามเพศ มีผลต่อความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ไม่ยอมรับ
2. ความแตกต่างตามอายุ มีผลต่อความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ยอมรับ
3. ความแตกต่างตามอาชีพ มีผลต่อความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ยอมรับ

ตาราง 27 (ต่อ)

สมมุติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
4. ความแตกต่างตามการศึกษา มีผลต่อความรู้ของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ยอมรับ
5. ความแตกต่างตามรายได้ มีผลต่อความรู้ของประชาชนท้องถิ่น ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ยอมรับ
6. ความแตกต่างตามเพศ มีผลต่อทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ไม่ยอมรับ
7. ความแตกต่างตามอายุ มีผลต่อทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ไม่ยอมรับ
8. ความแตกต่างตามอาชีพ มีผลต่อทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ยอมรับ
9. ความแตกต่างตามการศึกษา มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัด ตราด	ยอมรับ
10. ความแตกต่างตามรายได้ มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ไม่ยอมรับ

จากตาราง 27 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมุติฐานจากกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

1. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามเพศ มีผลต่อความรู้ของประชาชนท้องถิ่น
ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ไม่สามารถยอมรับ ในนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

2. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามอายุ มีผลต่อความรู้ของประชาชนท้องถิ่น
ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สามารถยอมรับ ในนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

3. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามอาชีพ มีผลต่อความรู้ของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

4. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามการศึกษา มีผลต่อความรู้ของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

5. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามรายได้ มีผลต่อความรู้ของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดสามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

6. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามเพศ มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ไม่สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

7. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามอายุ มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ไม่สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

8. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามอาชีพ มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

9. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามการศึกษา มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

10. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามรายได้ มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ไม่สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ในการวิเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยจะอภิปรายเปรียบเทียบระหว่างข้อค้นพบ ที่ได้จากการศึกษาและองค์ความรู้เดิมจากเนื้อหาบทที่ 2 ดังนี้ การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อ เกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ดังนี้

ผลการวิจัยนี้มีข้อค้นพบว่าประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ มีความเข้าใจเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในระดับต่ำ นอกจากนั้นแล้ว ประชาชนยังมีทัศนคติเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในภาพรวมที่ค่อนข้างเห็นด้วย ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวยังขัดแย้งกับงานวิจัยของชิตีพัทธ์ วัลยาว (2551 : 79) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายซึ่งผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งความรู้และทัศนคติของประชาชนอาจแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้เพราะประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งอาจเป็นเพราะเขตเศรษฐกิจพิเศษอำเภอคลองใหญ่เป็นเรื่องใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นในภาคตะวันออก ยังไม่มีการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและประชาชนยังไม่ได้รับการแนะนำเท่าที่ควร

ทั้งนี้การที่ผลการวิจัยในครั้งนี้แตกต่างจากการวิจัยเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่อื่นจากมาจากการแตกต่างของความแตกต่างกันบางประการ เช่น บุคลิกลักษณะของคนในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน คือตัวบุคคลโดยส่วนรวม ทั้งลักษณะทางกาย ซึ่งสังเกตได้ง่าย อันได้แก่ รูปร่าง หน้าตา กิริยาท่าทาง น้ำเสียง คำพูด ความสามารถทางสมอง ทักษะการทำกิจกรรมต่าง ๆ และลักษณะทางจิตซึ่งสังเกตได้ค่อนข้างยาก ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิด เจตคติ ค่านิยม ความสนใจ ความมุ่งหวัง อุดมคติ เป้าหมาย และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ลักษณะดังกล่าวมีที่มาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมของแต่ละคน ส่งผลสู่ความสามารถในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมและความแตกต่างระหว่างบุคคล สภาพแวดล้อมทางการเรียนที่แตกต่างกันจะมีผลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม สภาพแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม หรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ หรือสื่อต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ตามธรรมชาติ เช่น ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ในสังคมสารสนเทศ สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ไม่ได้จำกัดเพียงในห้องเรียน หากแต่เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือนวัตกรรมเทคโนโลยีจะมีบทบาทในการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้น และไม่จำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่ บริบทของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษที่แตกต่างกัน ซึ่งเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดเชียงราย ถูกกำหนดให้เป็นเมืองศูนย์กลางการค้าและการลงทุน ด้วยศักยภาพด้านเศรษฐกิจและการค้าที่เติบโตต่อเนื่อง บวกกับทำเลติดถนนพหลโยธินง่ายต่อการเชื่อมโยงสู่เชียงใหม่และเชียงราย โดยมีกิจกรรมหลักคือ พื้นที่ร้านค้าปลอดภาษี, พื้นที่ธุรกรรมการเงินระหว่างประเทศ, พื้นที่ศูนย์ข้อมูลการค้าการลงทุน, พื้นที่รวบรวมและกระจายสินค้า, พื้นที่แสดงสินค้าท้องถิ่น/นานาชาติ และพื้นที่ห้องประชุมสัมมนา อีกทั้งยังมีกิจกรรมรองคือ มีพื้นที่ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว, การโรงแรมจากการประเมินศักยภาพเศรษฐกิจของเชียงราย โดยเฉพาะการพัฒนาการค้าและการท่องเที่ยว ซึ่งมี

แนวโน้มการขยายตัวมากขึ้นในอนาคต และการกำหนดพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ในครั้งนี้ เขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ จังหวัดตราด ไม่ได้เป็นพื้นที่เป้าหมายอันดับหนึ่งจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ ใน 5 จังหวัด โดยอาจจะเป็นพื้นที่เป้าหมายลำดับสุดท้ายเลยก็ได้ ซึ่งไม่เหมือนกับเขตเศรษฐกิจพิเศษที่จังหวัดเชียงรายที่รัฐบาล นักลงทุน สื่อมวลชน ประชาชนให้ความสำคัญ และกล่าวถึงอย่างมาก มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษมานาน มีการลงพื้นที่ศึกษา ถึงความเป็นไปได้ในการเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษซึ่งแตกต่างกับเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่ถือเป็นเรื่องใหม่สำหรับคนในพื้นที่จังหวัดตราด และยังไม่มีการปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้ระดับความรู้ของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่มีความแตกต่าง กับระดับความรู้ของเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่อื่นของประเทศเช่นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด จังหวัดเชียงราย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาที่ผู้วิจัยสามารถสรุปได้จากแบบสอบถาม และจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม สามารถสรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เป็นนัยยะในเชิงนโยบายที่สำคัญ ดังนี้

1. จากการศึกษาค้นพบว่าประชาชนในอำเภอคลองใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในระดับต่ำ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการอบรมให้ความรู้กับประชาชน โดยเน้นเกี่ยวกับกระบวนการก่อรูปนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ ขอบเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ในจังหวัดตราด และบทบาทของประชาชนในการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษ
2. ในส่วนของทัศนคติ ประชาชนอำเภอคลองใหญ่เห็นด้วยอย่างมากว่าการขยายธุรกิจชายแดนในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมีผลกระทบต่อความมั่นคง และการสร้างโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม ดังนั้นควรมีการเผยแพร่กลยุทธ์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ให้มีลักษณะพิเศษ คือ การต่อต้านนิคมอุตสาหกรรมที่ก่อมลพิษ และควรพัฒนามาตรการที่จัดการกับปัญหาความมั่นคงตามชายแดนไทย-กัมพูชา เช่น ปัญหาแรงงานและปัญหายาเสพติดตามแนวชายแดน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการดำเนินวิจัยหลังจากนี้คือ

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับวัฒนธรรมธุรกิจของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เนื่องจากการศึกษาในเชิงคุณภาพจะช่วยให้เห็นรายละเอียดของข้อมูลและเจาะลึกในด้านความรู้และทัศนคติของประชาชนมากขึ้น
2. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เนื่องจากเขตเศรษฐกิจพิเศษอำเภอคลองใหญ่เป็น โครงการนำร่อง (Pilot Project) เพื่อนำผลวิจัยที่ได้ไปขยายในระดับประเทศต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กรมโยธาธิการและผังเมือง. (2558). **ร่างผังเมืองรวมคลองใหญ่จังหวัดตราด**. (เอกสารการประชุม เพื่อประกอบการให้ความเห็นด้านผังเมือง). ตราด. (อัดสำเนา).
- กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ. (2559). **เขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่ชายแดนกับการรองรับ AEC**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.library2.Parliament.go.th. 13 ตุลาคม 2559.
- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). **การศึกษาความเหมาะสมโครงการจัดตั้ง นิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราด**. ม.ป.ท.
- ชิตีพัทธ์ วัชยาว. (2551). **ผลกระทบจากการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน จังหวัดเชียงราย**. รายงานการศึกษาอิสระ รปม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครอง ท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เชียรศรี วิวิศศิริ. (2527). **จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- โนวาบิซ. (2560). **ทัศนคติและความพึงพอใจ**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.nowabizz.com/NovaAce/Behavior/work-moods.htm. 19 เมษายน 2560.
- บล็อกสปอทดอทคอม. (2559). **ความรู้ทั่วไป**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.chatrattanawari5.blogspot.com. 25 พฤษภาคม 2559.
- พิตร ทองชั้น. (2544). **หลักการวัดผล**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์ วังบูรพา.
- วิกิพีเดีย. (2559). **อำเภอคลองใหญ่**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.th.wikipedia.org. 14 พฤศจิกายน 2559.
- วีระศักดิ์ ญาวิระ. (2549). **ผลกระทบของนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีต่ออำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย**. รายงานการศึกษาอิสระ รปม. (รัฐประศาสนศาสตร์). เชียงราย : มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- ศรันย์ ชูเกียรติ. (มีนาคม 2541). “เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการองค์ความรู้ในองค์กร กลยุทธ์เพื่อความสำเร็จภายใต้สภาวะการณ์ปัจจุบัน,” **วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์**. 20 (75) : 14.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2531). **เจตคติ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ. (2559). **อำเภอคลองใหญ่**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.amphoe.com. 14 พฤศจิกายน 2559.

- ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (OSS). (2558). **กิจกรรมการจัดทำร่างแผนแม่บทเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แผนแม่บท-CRSEZ.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : crsez.com/th/model_scheme. 13 ตุลาคม 2559.
- สภาอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ. (2559). **ส่องความคืบหน้ากฎหมายเดินเครื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.fti-samutprakan.com. 21 พฤศจิกายน 2559.
- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2559). **โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราด.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.ftilogistics.org. 13 ธันวาคม 2559.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **เขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทย.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.nesdb.go.th. 14 พฤศจิกายน 2559.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2559). **คู่มือการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.boi.go.th/.../BOI-book_2015_special_economic_zone_42195... 14 พฤศจิกายน 2559.
- สำนักทะเบียนราษฎร์อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด. (2559). **ข้อมูลจำนวนประชากรผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติวันที่ 7 สิงหาคม 2559.** ตราด : สำนักฯ.
- สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2559). **เขตเศรษฐกิจพิเศษของไทย.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.uniquetmsu.msu.ac.th. 13 ตุลาคม 2559.
- ศุรพงษ์ ปิยะโชติ. (2554). **บทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ท้องถิ่นกับการส่งเสริมการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษการค้าชายแดนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี.** รายงานการศึกษาอิสระ รศม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมนิราช.
- ศุรพงษ์ โสชนะเสถียร. (2533). **การสื่อสารกับสังคม.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรศักดิ์ อินทรประเสริฐ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, เพ็ญพัทธ์ พลายคง เป็นผู้สัมภาษณ์. (28 เมษายน 2560). **ที่อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด.**
- อักษร สวัสดิ์. (2542). **ความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร.** ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต วุฒิย่อ. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ดร.ปรีชา เปี่ยมพงษ์สานต์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยบูรพา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม อาจารย์ประจำคณะพัฒนาสังคมสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โอฬาร ถิ่นบางเตียว อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามชุดที่

--	--	--

แบบสอบถาม

ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

แบบสอบถามชุดนี้ นักศึกษาและอาจารย์ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เป็นผู้ดำเนินการจัดทำขึ้นเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจและเตรียมความพร้อมถึงผลกระทบที่จะติดตามมาจากการเกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษต่อไป ขอให้ท่านตอบคำถามตรงกับความเป็นจริง โดยผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านเป็นความลับ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () และเติมข้อความหน้าข้อความที่ตรงกับความจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง () อื่นๆ
2. อายุ..... ปีเต็ม
3. ระดับการศึกษาสูงสุด

() ไม่ได้เรียน	() มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.
() ประถมศึกษา	() ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
() มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.	() ปริญญาโท/สูงกว่าปริญญาโท
4. อาชีพหลัก

() รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	() พนักงานจ้างหรือลูกจ้างของรัฐ
() พนักงานหรือลูกจ้างเอกชน	() ค้าขาย/อาชีพอิสระ
() เกษตร/ประมง	() รับจ้างทั่วไป
() อื่นๆ ระบุ.....	
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน..... บาท

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่
คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความข้างล่างแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องข้อความที่ตรงกับความจริง
ท่านคิดว่าข้อความใดต่อไปนี้เป็นข้อความที่ใช่หรือไม่ใช่

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. จังหวัดตราด ได้รับการประกาศให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งจังหวัด		
2. การประกาศให้อำเภอคลองใหญ่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นในสมัยรัฐบาล คสช.		
3. ในการประกาศพื้นที่นำร่องของเขตเศรษฐกิจพิเศษทั่วประเทศ 5 แห่งนั้น เขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ ได้รับการยกความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง		
4. ในการดำเนินงานขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประชาชนในท้องถิ่นจะมีอำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเองได้		
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเขตอำเภอคลองใหญ่ คือการเป็นศูนย์กลางคลังสินค้า, ศูนย์โลจิสติกส์, การท่องเที่ยวและการค้าปลอดภาษี		
6. เขตเศรษฐกิจพิเศษเขตอำเภอคลองใหญ่เชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเกาะกง ประเทศกัมพูชา		
7. แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่กำหนดให้มีการเปิดด่านถาวรใหม่ที่เขาวงศ์		
8. ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ คลองใหญ่ ปัจจุบันมีการให้สัมปทานเช่าที่ดินที่ราชพัสดุในตำบลไม้รูดเรียบร้อยแล้ว		
9. โครงการสร้างท่าเรือน้ำลึกคลองใหญ่ ถูกกำหนดครั้งแรกภายใต้แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่		
10. การประกาศเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ		

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่
คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความข้างล่างแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องข้อความตามสภาพที่เป็นจริง
ท่านเห็นด้วยกับข้อความเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ ในประเด็นต่อไปนี้
อย่างไร

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มาก	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยเลย
กระบวนการนโยบาย					
1. การกำหนดนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ มาจากส่วนกลาง เป็นหลัก					
2. การบริหารงานเขตเศรษฐกิจพิเศษภายใต้รัฐบาลทหาร					
3. กระบวนการทำประชาพิจารณ์ก่อนจะดำเนินโครงการต่าง ๆ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ					
4. การใช้มาตรา 44 กำหนดพื้นที่สาธารณะที่ตำบลไม่รู้คให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยให้ที่ดินตำบลไม่รู้คเป็นที่ราชพัสดุ					
5. บทบาทของผู้นำท้องถิ่นและท้องถิ่นในการดำเนินการตามนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ผ่านมา					
6. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ผ่านมา					

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มาก	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยเลย
เนื้อหานโยบายและโครงการ					
7. การกำหนดให้อำเภอ คลองใหญ่เป็นศูนย์กลาง การท่องเที่ยว					
8. การกำหนดให้อำเภอ คลองใหญ่เป็นศูนย์โลจิสติกส์					
9. การกำหนดให้อำเภอกลอง ใหญ่เป็นศูนย์กระจายสินค้า					
10. การกำหนดให้อำเภอ คลองใหญ่เป็นเขตการค้า ชายแดนปลอดภาษี					
11. การดำเนินโครงการก่อสร้าง ท่าเทียบเรือเอนกประสงค์ คลองใหญ่ที่ผ่านมา					
12. การดำเนินโครงการก่อสร้าง ลานตรวจสินค้าขาเข้าและ ขาออกของศุลกากรคลองใหญ่					
13. การดำเนินโครงการก่อสร้าง ถนนสาย 48 (ตราด-เกาะกง- สเรอัมเบิล)สายเลียบชายฝั่ง ทะเล					
14. การดำเนินโครงการก่อสร้าง ถนน 4 เลน สาย 318 (ตราด- คลองใหญ่-บ้านหาดเล็ก)					

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มาก	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยเลย
15. การแปรรูปสินค้าการเกษตร อาหาร ประมงในอนาคต					
16. การเป็นศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า และยานพาหนะ คลังสินค้า ห้องเย็นในอนาคต					
17. การเปลี่ยนอาชีพจาก การเกษตรและประมงใน อนาคต					
18. การอนุญาตให้แรงงานต่าง ด้าวเดินทางเข้ามาทำงาน แบบไป-กลับ หรือไม่เกิน 7 วัน					
19. เขตเศรษฐกิจพิเศษทำให้ที่ดิน ราคาสูงขึ้น					
20. ประชาชนในอำเภอคลองใหญ่ จะได้ประโยชน์จากการค้า ชายแดน					
21. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ จะช่วยส่งเสริมสินค้าที่ผลิต จากกลุ่มอาชีพ (โอท็อป)					
22. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ จะช่วยให้ธุรกิจท่องเที่ยวโดย ชุมชนขยายตัวมากขึ้น					
23. เขตเศรษฐกิจพิเศษจะเพิ่มการ จ้างแรงงานท้องถิ่นมากขึ้น					

24. เขตเศรษฐกิจพิเศษจะทำให้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ขนาดใหญ่มารับซื้อวัตถุดิบ จากชุมชน					
ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มาก	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้าง ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยเลย
25. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ จะช่วยพัฒนาสังคมในอำเภอ คลองใหญ่ เช่น การปรับปรุง พื้นที่สาธารณะ การอนุรักษ์ วัดและศาสนสถาน					
26. การสร้างโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะก่อเกิด ปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม					
27. การขยายธุรกิจชายแดน ในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมี ผลกระทบต่อความมั่นคง เช่น การขยายตัวของการลักลอบ ค้ายาเสพติด เป็นต้น					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง นอกเหนือไปจากแบบสอบถามข้างต้น
คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง

.....

.....

.....

.....

*** ขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถาม***

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวเพ็ญพัทธ์ พลายคง
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 26 สิงหาคม 2514
สถานที่เกิด	อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	488 หมู่ที่ 10 ตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	หัวหน้าสำนักงานปลัด
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อไร่วิทยาคม
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ่อไร่วิทยาคม
พ.ศ. 2533	บริหารธุรกิจบัณฑิต บธ.บ. (การตลาด) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2560	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รป.ม. (การปกครองท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี